

stichting primair onderwijs

Condor

Bestuursverslag

Verslag van de Raad van Toezicht

&

Jaarrekening

2020

INHOUDSOPGAVE

	<i>Pagina</i>
1 Aanbieding	3
2 Bestuursverslag	3
2.1 Algemene informatie	3
2.2 Missie en visie	3
2.2.1 Waar staan wij voor?	3
2.2.2 Wat zijn onze ambities	4
2.2.3 Visie op leidinggeven	4
2.2.4 Visie vanuit de maatschappelijke omgeving, inclusief religieuze grondslag	5
2.2.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	5
2.3 Juridische structuur	5
2.4 Interne organisatiestructuur	5
2.5 Corona-pandemie	6
2.6 Verslag Raad van Toezicht	6
3 Governance	8
3.1 Code Goed Bestuur	8
3.2 WNT	9
4 Onderwijskundig	9
4.1 Didactisch handelen	9
4.2 Professionalisering	9
4.3 Passend onderwijs	10
4.3.1 Passend onderwijs - inhoud	10
4.3.2 Passend onderwijs – middelen in 2020	12
4.4 Onderwijsopbrengsten	12
4.4.1 Schoolstandaarden	12
4.4.2 Referentieniveaus	14
4.4.3 Welbevinden van leerlingen	16
4.4.4 Schooladviezen	17
4.4.5 Heroverwegingen 2016-2017 / 2017 -2018 / 2018-2019	17
4.4.6 Corona	18
4.5 Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	19
4.5.1 Onderwijskundig	19
4.5.2 Financieel	20
4.6 ICT	20
5 Personeel	20
5.1 Personeelssterkte	20
5.2 Ziekteverzuim	21
5.3 CPV	21
5.4 Werkdrukmiddelen	21
5.5 Onderwijsachterstand	22
5.6 Uitkeringen na ontslag	22
5.7 Strategisch personeelbeleid en ontwikkelingen	22
5.8 Verantwoording Prestatiebox	23
6 Huisvesting	23
7 Samenwerkingsverbanden	24

8.	Financiën	24
8.1	Algemeen	24
8.2	Corona-pandemie	24
8.3	Exploitatie 2020	24
8.3.1	Personeel	26
8.3.2	Materieel	26
8.4	Balans 31-12-2020 versus 31-12-2019	28
8.5	Resultaat 2020 ten opzichte van 2019	29
8.6	Signaleringswaarde normatief eigen vermogen	30
8.7	Continuïteitsparagraaf	30
8.7.1	Ontwikkeling (prognoses) leerlingenaantal 2021-2023	30
8.7.2	Personele baten en lasten	31
8.7.3	Natuurlijk verloop personeel	31
8.7.4	Kaderstelling	31
8.7.5	Meerjaren balans 2020-2023	32
8.7.6	Aantallen leerlingen en personele bezetting	35
8.7.7	Meerjaren Staat van baten en lasten	35
8.8	Interne risicobeheersings- en controlesystemen	36
8.8.1	Interne controle	36
8.8.2	Belangrijkste risico's en onzekerheden	36
8.8.3	Ziekteverzuim	37
8.8.4	Onderhoud	38
9	Doelmatigheid	38
10	Financiële kengetallen 2020	39
11	Treasuryverslag	39
12	Jaarrekening 2020	40
A	Grondslagen van de jaarrekening	40
B	Balans (na resultaatbestemming)	44
C	Staat van baten en lasten	45
D	Kasstroomoverzicht	46
E	Toelichting bij de balans	47
F	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	50
G	Model E Verbonden partijen	50
H	Toelichting op staat van baten en lasten	51
I	Model G Verantwoording subsidies	57
J	WNT verantwoording 2020 SPO Condor	58
K	Ondertekening	60
4.	Overige gegevens	61
	Bestemming resultaat	61
	Gebeurtenissen na balansdatum	61
	Controleverklaring	62
	Bijlagen	67
	Bijlage 1 (Neven)functies leden Raad van Toezicht en directeur-bestuurder	67
	Bijlage 2 Kengetallen	68

1. Aanbieding

Hierbij biedt de Stichting Primair Onderwijs Condor te Beek-Ubbergen het bestuursverslag, verslag van de Raad van Toezicht en de jaarrekening over 2020 aan. De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2020 en de exploitatierekening over 2020, welke beide zijn voorzien van de benodigde specificaties en toelichtingen.

2. Bestuursverslag

2.1 Algemene informatie

Stichting Primair Onderwijs (SPO) Condor verzorgt primair onderwijs op een katholieke en protestants-christelijke grondslag aan vier- tot twaalfjarigen in het spreidingsgebied van de gemeenten Heumen en Berg en Dal, waaronder bestuurlijk tien scholen resorteren.

Gemeente Heumen

- Sint Joris te Heumen
- De Komeet te Malden
- De Regenboog te Malden
- De Tandem te Nederasselt
- De Zilverberg te Overasselt

Gemeente Berg en Dal

- De Biezenkamp te Beek-Ubbergen
- Sint Laurentius te Kekerdome
- 't Bijenveld te Leuth
- Sint Martinus te Millingen aan de Rijn
- Op Weg te Ooy

2.2 Missie en visie

2.2.1 Waar staan wij voor?

Wij staan voor goed onderwijs en een sterke basiskwaliteit. Wij zijn van mening dat leren een proces is dat een leven lang duurt. Het is onze taak om leerlingen hiervan bewust te maken en om ze in de basisschoolperiode te onderwijzen en te begeleiden bij het leren. Hierbij handelen wij vanuit onze kernwaarden.

Wij begeleiden leerlingen in hun ontwikkeling naar een autonome persoonlijkheid. Daarbij is het van groot belang dat leerlingen zich betrokken voelen en vertrouwen hebben in zichzelf en de ander zodat ze ervaren dat het leren leidt tot resultaten.

Bij het leren geeft de leerling betekenis aan de wereld om zich heen en aan zichzelf in die wereld. Leren is een proces dat de leerling zelf moet doen. Wij dragen hierbij de verantwoordelijkheid en leveren inspanning om onze leerlingen hierbij te helpen. Samengevat komen we tot drie belangrijke uitgangspunten bij het geven van onderwijs aan onze leerlingen:

- We zorgen voor welbevinden en betrokkenheid, beide voorwaardelijk om te kunnen leren.
- We geven leerlingen de liefde voor het leren mee.
- We laten de leerlingen de kick beleven van het kunnen.

Voor al onze scholen geldt dat de basiskwaliteit op orde is. Samen met ouders en leerlingen werken we voortdurend aan de kwaliteit van ons onderwijs. Vanuit onze intrinsieke gedrevenheid maken wij de volgende belofte:

Belofte: Inspirerend en uitdagend onderwijs met een hoge basiskwaliteit.

Belofte: Onderwijs op basis van bewezen methodieken.

Belofte: Afgestemde, doelgerichte en haalbare ondersteuningstrajecten vanuit passend onderwijs.

Belofte: Een ontwikkelingsgerichte leeromgeving.

Belofte: In verbinding met elkaar en met de samenleving.

2.2.2 Wat zijn onze ambities?

Wij staan voor een hoge kwaliteit van ons onderwijs en werken voortdurend aan de verbetering van ons onderwijs aan de leerlingen. Om dit goed vorm te kunnen geven is de kwaliteit van ons handelen essentieel. Juist daarom hebben wij zicht op de bekwaamheden van onze medewerkers en investeren wij in groei.

Wij werken actief aan het verder vormgeven van onze professionele leergemeenschap. Dit doen wij door gerichte scholing, het bouwen aan een aanspreekcultuur en het creëren van cyclische reflectie vanuit de professionele dialoog. Hieruit ontstaan standaarden voor ons pedagogisch en didactisch handelen. Daarnaast ontwikkelen wij een set van ambities ten aanzien van de opbrengsten van onze basiskwaliteit.

Wij zijn ons ervan bewust dat wij een prominente rol hebben om gedurende de basisvorming de leerling te ondersteunen in zijn of haar zoekproces. Om dit te bereiken beschikken onze scholen over een doorgaande lijn op het gebied van de kernvakken, actief burgerschap, sociale competenties en vakoverstijgende leergebieden. Daarnaast bekwamen onze leerkrachten zich in het voeren van leergesprekken.

Wij zijn trots op onze lage aantal verwijzingen naar het speciaal onderwijs. Dit realiseren wij door in onze grondhouding uit te gaan van lokale mogelijkheden voor onze leerlingen en een gerichte inzet van de middelen vanuit passend onderwijs.

Onze medewerkers handelen vanuit onze gedeelde visie op leren. Deze visie is gebaseerd op bewezen methodieken en vormt de basis van het dagelijks pedagogisch en didactisch handelen. Dit is terug te vinden in het scholingsaanbod en het Condorcollege. Nieuwe medewerkers nemen wij actief mee in onze eigen SPO Condor standaard. Onze visie op leren is voor onze leerlingen en hun ouders zelf merkbaar.

Om de kwaliteit voortdurend te toetsen zijn wij pro-actief bij het inwinnen van informatie op alle niveaus. Wij delen dit transparant en gebruiken dit voortdurend voor onze groei. Dit staat vastgelegd in ons kwaliteitsbeleid.

Rekening houdend met onze visie op leren en onze kernwaarden bouwt elke school aan een eigen identiteit. Aantrekkelijk en passend bij haar populatie. Wij koesteren de diversiteit binnen onze stichting. Voor al onze scholen geldt: Wij weten waar wij voor staan en dit is zichtbaar voor leerlingen, ouders en onze (toekomstige) medewerkers.

2.2.3 Visie op leidinggeven

Wij geloven in de besturingsfilosofie van Carver, het Policy Governance-model. Het rendement binnen onze organisatie is het hoogst wanneer alle betrokkenen binnen kaders de ruimte krijgen om te werken vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Omdat we werken vanuit autonome scholen en integrale verantwoordelijkheid worden beheer en financiën gericht ingezet, ondersteunend aan onderwijsinhoudelijke keuzes.

Onze leerlingen, ouders en medewerkers worden door ons benaderd vanuit de menselijke maat. Wij denken en handelen vanuit de bedoeling, daar waar het uiteindelijk om te doen is. Wij staan stil bij resultaten, vieren successen en kijken kritisch naar wat beter kan en moet.

Voor ons bestaat SPO Condor uit meer dan de som der delen. Vanuit deze gezamenlijkheid maken wij ons sterk voor goed onderwijs in de regio.

2.2.4 Visie vanuit de maatschappelijke omgeving, inclusief religieuze grondslag

De maatschappelijke omgeving is het geheel van sociale, culturele, economische, religieuze factoren die van invloed zijn op het onderwijs op een basisschool. Deze maatschappelijke omgeving is dus altijd situationeel gebonden. Onze scholen hebben in onze visie een verbindende functie. Vandaar dat voor ons samenwerking met lokale partners belangrijk is.

SPO Condor heeft een katholieke en oecumenische grondslag. Het onderwijs aan de scholen draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de christelijke, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving. Wij vinden het belangrijk dat ouders, kinderen en personeel in openheid en met respect voor elkaar kunnen samenwerken.

2.2.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Elk kind, met welke achtergrond of van welke signatuur dan ook, is welkom op een school van SPO Condor. Ten aanzien van ondersteuning maakt een schooldirecteur een inschatting van benodigde begeleiding maar kan toelating slechts weigeren na consultatie van de directeur-onderwijs-ondersteuning.

2.3 Juridische structuur

SPO Condor is een stichting en treedt op en handelt als zodanig als rechtspersoon in het rechtsverkeer naar het raad van toezicht model. Binnen de voor SPO Condor geldende statuten en reglementen, is de directeur-bestuurder het bevoegd gezag van de stichting.

Kantooradres bestuursbureau

Stichting Primair Onderwijs Condor

Bezoekadres: Lindestraat 25
6573 XA Beek-Ubbergen

Postadres: Postbus 89
6573 ZH Beek-Ubbergen

tel: 024-3737909

e-mail: info@spocondor.nl

web: www.spocondor.nl

directeur-bestuurder SPO Condor

drs. ing. H.H.J. Manders

directie@spocondor.nl

2.4 Interne organisatiestructuur

- De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding.
- Tezamen met de schooldirecteuren vormt de directeur-bestuurder het managementteam.
- De directeur-bestuurder en het managementteam worden ondersteund door een stafbureau met gespecialiseerde functies als secretariaat, zorgondersteuning, huisvesting, personeel, ICT, financiën en arbo-zaken.

Administratieve ondersteuning

SPO Condor participeert vanaf 01-01-2015 in de Mosagroep, die een samenwerkingsverband is van zeven schoolbesturen, waardoor SPO Condor zich laat ondersteunen. De Mosagroep is door de schoolbesturen opgericht om een aantal werkzaamheden centraal en gezamenlijk uit te voeren, zoals de personeels- en salarisadministratie. De financiële administratie van SPO Condor wordt gezamenlijk met de Mosagroep gevoerd; de Mosagroep geeft hierbij ondersteuning en desgewenst adviezen. De Mosagroep draagt zorg voor het opstellen van de jaarcijfers en de afstemming daarvan met de accountant.

2.5 Corona-pandemie

Eind februari 2020 is Nederland, evenals vele andere landen binnen Europa en de rest van de wereld, opgeschrikt door intrede van het coronavirus. Dit virus heeft tot op heden geleid tot grote gezondheids-, maatschappelijke en financiële problemen in Nederland. De agressiviteit waarmee het virus in de vorm van besmettingen om zich heen grijpt is er een die zijn weerga niet kent en waar de gevolgen nog steeds niet volledig van zijn te overzien. Een van de ingrijpende maatregelen die de regering noodgedwongen heeft moeten nemen is het sluiten van alle scholen.

Voorzover nu, bij opstelling van dit verslag bekend en te overzien is, zal de coronacrisis voor SPO Condor (nog) niet leiden tot verstrekende (personele en materiële) gevolgen. Extra kosten zijn gemaakt moeten worden om de scholen 'overeind' te houden voor de uitvoering van het onderwijs op afstand en de (verplichte) noodopvang. Ook zijn extra kosten gemaakt om achterstanden bij onze leerlingen te voorkomen of verkleinen. Wat de toekomst brengt in dezen is nog steeds onzeker te noemen. Wel verwachten wij voor 2021 eveneens een noodzakelijke inzet van middelen ten behoeve van het combineren van onderwijs op afstand met noodopvang, danwel als gevolg van extra maatregelen vanwege corona-richtlijnen bij een periode van openstelling van onze scholen. Wij zullen in 2021, mede als gevolg van de verwachte subsidies, fors insteken op het wegnemen van vertragingen of achterstanden bij onze leerlingen vanaf het moment dat de scholen weer open zijn.

2.6 Verslag Raad van Toezicht

De organisatie van SPO Condor is ingericht volgens het Raad van Toezicht model. Bij de vervulling van haar taken richt de Raad van Toezicht zich op de opdracht van het bevoegd gezag en naar de opdracht zoals die wordt gespecificeerd in artikel 7 'De Opdracht' van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, een en ander zoals vastgelegd in de Statuten en de Reglementen Raad van Toezicht SPO Condor.

De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van de stichting in het algemeen, het functioneren van de directeur-bestuurder in het bijzonder en op het functioneren van de onder de stichting ressorterende scholen, voor zover dat rechtstreeks raakt aan het functioneren van de stichting.

De leden van de Raad van Toezicht hebben diverse achtergronden van waaruit zij hun expertise inbrengen ten aanzien van onderwijs, juridische taken, financiën, personele zaken en organisatie-kunde.

De Raad van Toezicht wordt gevormd door (zie bijlage 1.):

- Voorzitter de heer dr. J. Peters
- Vice-voorzitter de heer dr. S. Stommels
- Lid mevrouw H. Vanwesenbeek
- Lid mevrouw mr. S. van Megen

De Raad van Toezicht komt minimaal vijf maal per jaar bijeen voor de invulling van haar toezichthoudende rol, alsmede de evaluatie van het eigen functioneren; in 2020 is men acht maal bijeengekomen.

De Raad van Toezicht wordt in elk overleg of vergadering mondeling en/of schriftelijk geïnformeerd over relevante kwesties en ontwikkelingen met betrekking tot personele en materiële zaken, resultaten, leerlingen, ouders, procedures, klachten en dergelijke. Met deze rol wordt de rechtmatige verwerving van middelen alsmede de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen kritisch gevolgd, waarvan verslag wordt gedaan in de notulen van betreffende vergaderingen. Het jaarlijkse accountantsverslag levert hieraan een bijdrage. De externe accountant ontvangt de opdracht tot controle van de jaarrekeningen van de Mosagroep middels een doorlopend driejarig contract, voor welke benoeming SPO Condor haar instemming heeft gegeven.

De Raad van Toezicht heeft op diverse momenten evaluerende gesprekken gevoerd met de directeur-bestuurder.

In het kader van horizontale verantwoording brengen leden van de Raad van Toezicht jaarlijks een bezoek aan een of enkele scholen van SPO Condor. In 2020 heeft de Raad van Toezicht één school bezocht. Wel zijn in 2020 op onderwerp meermalen per jaar directeurs en stafhoofden uitgenodigd binnen de Raad van Toezicht om hun zienswijze te geven richting de directeur-bestuurder en Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht geeft invulling aan de code 'Goed bestuur', waarbij de leden toezicht houden op de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden die middels mandaat aan de directeurs zijn verstrekt en vastgelegd in het managementstatuut.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden: zie § 3.2.

Corona heeft een grote impact gehad op Nederland en ook op SPO Condor. In elke vergadering van de Raad van Toezicht zijn de actualiteiten, de gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs en de financiële gevolgen voor SPO Condor van corona door de Raad van Toezicht met de directeur-bestuurder besproken.

In 2020 zijn in de vergaderingen ten minste één maal aan de orde geweest:

- Financiën:
  - Bestuursverslag & Jaarrekening 2019
  - Begroting 2021, meerjarenbegroting 2021-2025
  - Rechtmatige besteding van middelen
  - Doelmatige besteding van middelen
- Strategisch beleid
- Auditsystematiek
- Schoolveiligheidsplan
- Formatieplan
- Staking
- Opbrengsten
- Onderwijskwaliteit
- Kwaliteitszorg
- Risicoanalyse
- Frauderisicoanalyse
- De effecten van corona; onderwijs op afstand, heropening, achterstanden, financiële gevolgen
- De autorisaties en de risico's van fraude, misbruik
- GMR/MR-regelementen
- Huisvesting
- Voortgang ontwikkeling toezichthoudend Bestuur naar Raad van Toezicht
- Evaluatie eigen functioneren en de toepassing code goed bestuur
- Opvolging adviezen op accountantscontrole uitgevoerd door van Ree Accountants

Vanuit het kader 'waardengericht toezicht' heeft de Raad van Toezicht van SPO Condor in 2019 ijkpunten vastgesteld. Ijkpunten waarop zij de komende jaren de ontwikkelingen binnen onze onderwijsorganisatie gaan volgen.

Ijkpunten voor beoogde resultaten: Onze leerlingen...

1. worden gestimuleerd het beste uit zichzelf te halen;
2. kijken met plezier terug op hun schooltijd;
3. leren uit verwondering.

Ijkpunten voor kaders voor de uitvoering: De bestuurder voorkomt dat iemand binnen SPO Condor onzorgvuldig, onwettig of onethisch handelt. Meer specifiek worden hierbij de volgende kaders gesteld.

De bestuurder voorkomt dat:

1. scholen van SPO Condor door de Inspectie van het Onderwijs als zwak of zeer zwak worden beoordeeld,
2. de financiële continuïteit van de stichting in gevaar komt,
3. personeel onvoldoende toegerust is om de beoogde resultaten te bereiken en
4. leermiddelen voor leerlingen ontoereikend zijn om beoogde resultaten te bereiken.

Bestuursverslag en Jaarrekening 2020 zijn door de externe accountant van een goedkeurende controleverklaring voorzien waarna deze door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld.

De begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2021-2025 zijn door de Raad van Toezicht goedgekeurd tijdens betreffende vergadering.

In 2019 is door SPO Condor een nieuwe strategische koers uitgezet voor de komende vier jaren met een focus op onze leeromgeving, de onderwijskwaliteit en de onderwijsresultaten. Een koers welke parallel aan de financiële transitie in de afgelopen jaren (nog meer) de transparantie- en decentralisatieprincipes ondersteunt.

Februari 2021

Dr. J. Peters, voorzitter.

3. Governance

3.1 Code Goed Bestuur

De Raad van Toezicht heeft de bestuurlijke procedures, verantwoordelijkheden en de delegatie ervan alsmede de sturingselementen daartoe, getoetst aan de Code Goed Bestuur, zoals vastgesteld door de (ALV van de) PO-Raad. De directeur-bestuurder handelt binnen de wettelijke kaders en draagt zorg voor rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

Horizontale dialoog

De directeur-bestuurder betreft, tezamen met de schooldirecteuren, de Raad van Toezicht en de (G)MR in zowel de inhoudelijke als de financiële beleidscycli van SPO Condor. Voor 2020 zijn met name te noemen formatiebeleid en mobiliteit, personeelsbeleid en actualisering functiebouwhuis, duurzame inzetbaarheid, de onderwijskwaliteit, de uitvoering van de werkdrukregeling, AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), de gevolgen van de oproep tot staking door de onderwijsbond, de corona-pandemie en de formulering van een standpunt in dezen voor SPO Condor. In materieel opzicht krijgt de (technische) duurzaamheid van middelen steeds meer aandacht, waarbij het maatschappelijk engagement is getoond.

Klachten

In 2020 zijn er geen klachten ontvangen en zijn er dientengevolge geen rapportages door de klachtencommissie aan SPO Condor uitgebracht.

Internationalisering

Binnen SPO Condor valt internationalisering onder de decentrale schoolprofilering. SPO Condor faciliteert scholen die dit in hun profiel opgenomen hebben ten aanzien van een actief beleid in het kader van internationalisering.

3.2 WNT

De bezoldiging van de directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht valt binnen de kaders van de WNT. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een (vrijwilligers-) vergoeding van € 1.000 per jaar (voorzitter € 1.500). In functioneren is sprake van een voorzitter en leden met algemene taken.

4. Onderwijskundig

4.1 Didactisch handelen

SPO Condor werkt voortdurend aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. We maken hierbij gebruik van het instrument “de 4 sleutels”, gericht op het geven van effectieve lessen. We zijn gericht op het blijven ontwikkelen van pedagogische en didactische vaardigheden. Samen met de directeur-bestuurder werken de directeuren aan het implementeren van de uitgangspunten van de 4 sleutels binnen de schoolteams. Klassenbezoeken zijn hier een vast onderdeel van waarbij de focus ligt op het versterken van leerkrachtvaardigheden en het voeren van de reflectieve dialoog voor het verbeteren van de les.

Door de coronamaatregelen hebben de directeuren en IB-ers minder klassenbezoeken kunnen uitvoeren. Er is wel geconstateerd dat:

- leerkrachten vaardiger zijn geworden in het gebruik van de ICT middelen;
- er flexibel ingespeeld wordt op een crisissituatie;
- enorme inzet van begeleiden en geven van onderwijs op afstand heeft plaatsgevonden;
- extra interventies ingezet zijn en
- het regulier onderwijs in combinatie met onderwijs op afstand is gegeven.

Na de coronaperiode is het belangrijk dat deze vaardigheden geborgd gaan worden.

4.2 Professionalisering

Het leren van en met elkaar heeft in 2020 vooral online plaats gevonden. Via Teams (software Microsoft) zijn er talloze bijeenkomsten geweest binnen onze scholen, bovenschoolse kennisnetwerken en onderwerpen vanuit het SPOG-Condorcollege (SPOG = Stichting Primair Onderwijs Groesbeek).

Hieronder de onderwerpen:

• Woordenschat, de kracht van kansen • Bewegend leren, actieve leerlingen • Effectief rekenen • Klassenmanagement • De coachende rol van de leerkracht • Executieve functies	• Kleuterwijsheid voor leidinggevenden • Actieve betrokkenheid en feedback (relatie vier sleutels) • Begeleiding NT2 leerlingen. Wat werkt in de praktijk voor onze situaties? • Drieluik ICT (kansen van thuisonderwijs benutten in regulier setting) • Kind gesprekken voeren • Werken met begaafde kinderen • Digitale vaardigheden in de onderbouw • Formuleren van leerdoelen, inclusief ‘Hoe’-vraag en passende stappenplannen

4.3 Passend onderwijs

4.3.1 Passend onderwijs - inhoud

Visie

Ons uitgangspunt is dat zoveel mogelijk leerlingen naar het reguliere onderwijs gaan. Daarom zorgt SPO Condor voor goede basisondersteuning op de scholen, tijdige en deskundige inzet van ondersteuning en het tijdig betrekken van jeugdhulp. Als een leerling (tijdelijk) meer specialistische ondersteuning nodig heeft en dit is niet mogelijk binnen het reguliere onderwijs, dan kan hij naar een school voor speciaal (basis)onderwijs. Het uitgangspunt is dat dit tijdig en tijdelijk is en waar mogelijk gericht op de terugkeer naar het reguliere onderwijs.

De voorbije twee jaren werkt SPO Condor met SPOG intensief samen om de inhoudelijke en financiële kaders vanuit Stroomland te vertalen naar onze regio. Samen met SPOG en de beide SO scholen (Entrea en St. Maartenschool) wordt het platform Stroomland-GHUM gevormd.

Verwijzingen

Hieronder een overzicht van de verwijzingspercentages van het Platform Stroomland-GHUM

verwijzingspercentage (naar SBO en SO) van de BAO scholen per bestuur							over 6 jaar	
bestuur	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	totaal # nieuwe TLV's	gem. verwijzings percentage
Condor	0,20%	0,31%	0,80%	0,61%	0,51%	0,63%	56	0,50%
SPOG	0,90%	0,79%	0,72%	1,17%	0,91%	0,42%	61	0,82%
Totaal Stroomland	0,56%	0,75%	0,82%	1,00%	0,80%	0,85%	1.472	0,79%

op basis ingangsdatum TLV
van alle scholen per bestuur die in de betreffende schooljaren actief waren
peildatum 15 oktober 2020
verwijzingspercentage: # nieuwe TLV's per BAO school van het bestuur / aantal BAO leerlingen per school van hetzelfde bestuur

- Ons verwijzingspercentage is lager dan dat van Stroomland en SPOG
- De laatste 4 jaar zijn er meer verwijzingen dan voorgaande jaren. Dit heeft te maken met de verwachting dat leerlingen eerder terugkeren naar het reguliere onderwijs, als verwijzing op jongere leeftijd plaatsvindt en dat vroeg investeren op ontwikkeling meer kansen geeft op terugkeer.
- Het laatste jaar is het verwijzingspercentage ten opzicht van de voorgaande 3 jaar weer gestegen. De oorzaak daarvan is dat scholen enkele leerlingen langer op school hebben kunnen houden. Uiteindelijk zijn een aantal van deze leerlingen toch verwezen.
- Vanuit de voorschoolse periode worden er ook leerlingen verwezen; daar is steeds meer grip op. In 2021 wordt ernaar gestreefd dat géén enkele leerling rechtstreeks naar het S(B)O verwezen wordt.
- Er gaat onderzocht worden of minder leerlingen verwezen kunnen worden door een maximum aan verwijzingen met elkaar af te spreken. Hiervoor zal het “geld volgt leerling” principe uitgewerkt moeten worden. Het streven is vanaf augustus 2021 met deze manier van werken aan de slag te gaan.

Ondersteuningsroute

Er is binnen Stroomland-GHUM en in samenwerking met de gemeenten een ondersteuningsroute ontwikkeld. Dit proces heeft geleid tot bewustere keuzes in de begeleiding, (extra) ondersteuning en aanvragen TLV. Er worden meer kansen gezien in het regulier onderwijs; dit moet leiden tot een vermindering van TLV- aanvragen.

Dossiervorming

Dossiervorming is meer op elkaar afgestemd en over het gebruik van de administratiesystemen ParnasSys (scholen) en Kindkans (SWV Stroomland) zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in beleid. Het gebruik van de systemen is afgestemd op de behoeften van de medewerkers.

Inclusiever onderwijs

- Bij SBO Carolus wordt een projectplan ontworpen om tot meer inclusief onderwijs te komen met een doorontwikkeling tot 'expertise-centrum' voor Platform Stroomland-GHUM.
De eerste leerlingen hebben in dit kader bij SBO Carolus ook een plek gekregen in de TOP- (Tijdelijke Onderwijs Plek) voorziening. Wanneer de reguliere school handelingsverlegen is, kunnen leerlingen maximaal 12 weken naar de TOP-plaatsing binnen een bestaande groep.
Hier wordt volgens een van te voren opgesteld plan, bekeken wat de reguliere school nodig heeft om deze leerling goed te kunnen begeleiden. Als de leerling niet terug kan keren naar regulier onderwijs, wordt gekeken wat dan de beste onderwijsplek is voor deze leerling.
- Op de St. Martinusschool is in de reguliere school een voorziening ontwikkeld voor leerlingen met een SBO-indicatie. De leerlingen krijgen in de ochtend SBO-ondersteuning door een leerkracht met SBO-expertise. In de middag gaan ze naar hun reguliere groep. Daar wordt de leerkracht gecoacht door de SBO-leerkracht. De leerresultaten van de leerlingen en de opbrengsten op het gebied van leerkrachtgedrag in de reguliere setting worden als zeer positief ervaren. In 2021 kunnen er ook leerlingen vanuit andere Condorscholen in de integratieklas geplaatst worden.
- Op het gebied van hoogbegaafdheid hebben de Condorscholen zich verder ontwikkeld. Zo krijgen alle meer- en begaafde leerlingen en de leerkrachten van de Condorscholen periodiek een gesprek met de specialist meer-en hoogbegaafden. Ook krijgen de leerlingen verrijkend werk voor een periode en stellen zelf leerdoelen op. Daarnaast ontmoeten deze leerlingen elkaar, gedurende 3 periodes van 6 weken per jaar, in een 'peer'-groep.
- Voor de 'Nieuwkomers' in de GHUM-scholen is er een nieuwe richting ingeslagen. Er wordt samen met de gemeente Berg en Dal onderzocht of leerlingen tot en met groep 3 direct, thuisnabij in de reguliere scholen opgenomen kunnen worden. Zij gaan het eerste jaar dan niet meer naar de Bloemberg zoals nu nog vaak gebeurt. De gedachte, opgenomen te worden in je eigen woonwijk en de mogelijkheid hebben om met schoolvriendjes ook na schooltijd nog te kunnen spelen, is een belangrijke drijfveer. Er zijn medewerkers die inmiddels expertise opgebouwd hebben om deze verandering te ondersteunen.

De gemeente Heumen sluit zich niet aan bij dit proces. Reden daarvoor is dat de Bloemberg, in hun ogen, weinig leerlingen uit hun gemeente opvangt.

Onderwijs versus zorg

De jeugdconsulenten op de scholen vinden steeds meer hun weg in de schoolteams. Over het algemeen is er bij de scholen een tevredenheid over de nabijheid van de consulent. De weg naar 'zorg' is meer toegankelijk geworden en er vindt meer afstemming plaats over ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

Onderwijsondersteuning

Het proces van de bovenscholse ondersteuningsroute binnen SPO Condor is in het schooljaar 2020-2021 veranderd.

Er zijn twee IB-netwerken, regio Heumen (hoog) en regio Berg en Dal (laag) die de ondersteuningsvragen beoordelen. In elk netwerk zitten de IB-ers van 5 scholen, een orthopedagoog en de directeur-onderwijsondersteuning. Deze personen beoordelen de ondersteuningsvragen, geven adviezen, zetten middelen in en monitoren de effecten.

Elk IB-netwerk heeft een eigen budget.

Deze nieuwe ondersteuningsroute is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Zoeken naar integrale mogelijkheden.
- Vertrouwen hebben in ontwikkeling van krachten in gezin, leerkrachten, school, stichting, platform en jeugdhulp.
- Geloven in schooloverstijgende en multidisciplinaire analyses.
- Preventief werken door te focussen op onderwijskenmerken (4 sleutels).
- Tijdelijke trajecten/impulsen borgen in duurzame ontwikkeling.

De eerste bevindingen zijn erg positief. IB-ers ervaren autonomie, worden gestimuleerd om van het gebaande pad af te wijken, bedenken oplossingen die een relatie hebben met de beschikbare middelen, ervaren een hechtere samenwerking en leren meer van elkaar.

Voor volgend schooljaar is het voornemen de effecten van de ingezette ondersteuningstrajecten meer in relatie te brengen met het 'afronden van' en 'op-/afschalen' van ondersteuningstrajecten. Op die manier vindt er een betere verantwoording van de gedane acties plaats.

4.3.2 Passend onderwijs - middelen in 2020

BATEN	€	LASTEN	€
Rijksbijdragen Passend Onderwijs (Stromenland)	417.866	Loonkosten	
SBO pilot	11.584	- IB-ers	177.610
Kentalis	25.845	- Vaste formatie	202.509
		Overige personele lasten	1.072
		Arrangementen	
		Leermiddelen	38.588
		IT/Licenties	2.786
		Bestuursbureau	438
			14.798
subtotaal	455.295	subtotaal	437.801
		saldo	17.494
TOTAAL	455.295	TOTAAL	455.295

Het positief saldo 2020 ad € 17.494 wordt in 2021 ingezet.

In de loop van 2021 zal er met de Stichting Passend Onderwijs Stromenland afstemming gemaakt worden ten aanzien van de berekening van de indexeringen in de door die stichting (te) ontvangen bekostigingen en de doorbetaling daarvan middels de beschikkingen voor het platform GHUM. Dit platform ontvangt de middelen voor passend onderwijs op basis van toekenningsbeschikkingen; de overige platforms binnen de regio delareren op basis van de ingediende arrangementen. De werkelijke loonkosten komen hierdoor voor rekening van SPO Condor. De toekenningsbeschikkingen voor een kalenderjaar matchen niet met de herziening van de bekostigingen in de loop van dat jaar.

4.4 Onderwijsopbrengsten

4.4.1 Schoolstandaarden

De schoolstandaard is een instrument dat de Condorscholen gebruiken voor het realiseren van hoge opbrengstambities. Het zorgt ervoor dat analyses en interventies meer gericht zijn op verschillende patronen binnen de scholen en minder op diverse of toevallige momentopnames.

De basis van de opbrengstambities begint bij de vaardigheidsindeling van de tussenresultaten (halfjaarlijkse cito-toetsen) op het gebied van taal en rekenen in groep 3 t/m 8:

- I - 20% hoogst scorende leerlingen
- II - 20% boven het landelijk gemiddelde scorende leerlingen
- III - 20% landelijk gemiddelde
- IV - 20% onder het landelijk gemiddelde
- V - 20% laagst scorende leerlingen

Vanuit deze vaardigheidsindeling kijken de Condorscholen ook naar de referentieniveaus en schooladviezen.

Op basis van deze drie items hebben de scholen hun eigen opbrengstambities geformuleerd; deze noemen wij schoolstandaarden.

De landelijke schoolstandaarden zien er als volgt uit:

20% scoort I

60% scoort I – II – III

80% scoort I – II – III – IV

Hieronder de schoolstandaarden van de Condorscholen:

Scholen	Schoolstandaard
St. Laurentiuschool	20 - 75 - 90
De Biezenkamp	25 - 70 - 90
De Komeet	25 - 65 - 85
De Regenboog	20 - 70 - 90
De Zilverberg	20 - 60 - 80
Tandem	20 - 60 - 80
Op Weg	20 - 60 - 80
't Bijenveld	20 - 60 - 80
St. Joris	20 - 60 - 80
St. Martinusschool	20 - 60 - 80

In 2020 zouden de Condorscholen voor het eerst de verhouding tussen de eigen schoolstandaard en de school- en groepsopbrengsten met elkaar vergelijken. Echter, door de coronamaatregelen, zijn de toetsen van juni verspreid afgenomen en kloppen de daarbijhorende normtabellen niet meer. Het vergelijken van deze opbrengsten met de schoolstandaarden en de duiding daarvan vinden wij niet zorgvuldig genoeg. De opbrengsten van 2020 zijn uiteraard nog wel waardevol geweest om het onderwijsaanbod voor een volgende periode te bepalen.

In 2021 vergelijken de scholen de zelf bepaalde schoolstandaarden twee keer per jaar met de school- en de groepsopbrengsten. Dit moet leiden tot goede keuzes bij de verbetering van het onderwijs. Uitgangspunt hierin is dat de scholen doelgericht plannen hoe leerlingen lesdoelen gaan behalen die passend zijn bij hun eigen ontwikkeling in relatie met de schoolstandaarden.

De Condorscholen hebben uitgesproken dat de focus ligt op de leerpotentie van de leerlingen en minder op de belemmerende omgevingsfactoren. Op die manier streven de scholen naar gelijke kansen voor alle leerlingen.

4.4.2 Referentieniveaus

Referentieniveaus zijn een opbrengstverplichting. Dit is een verschil met de kerndoelen (doelen die aangeven welk leerstof elke school minimaal moet behandelen) die een aanbodverplichting hebben.

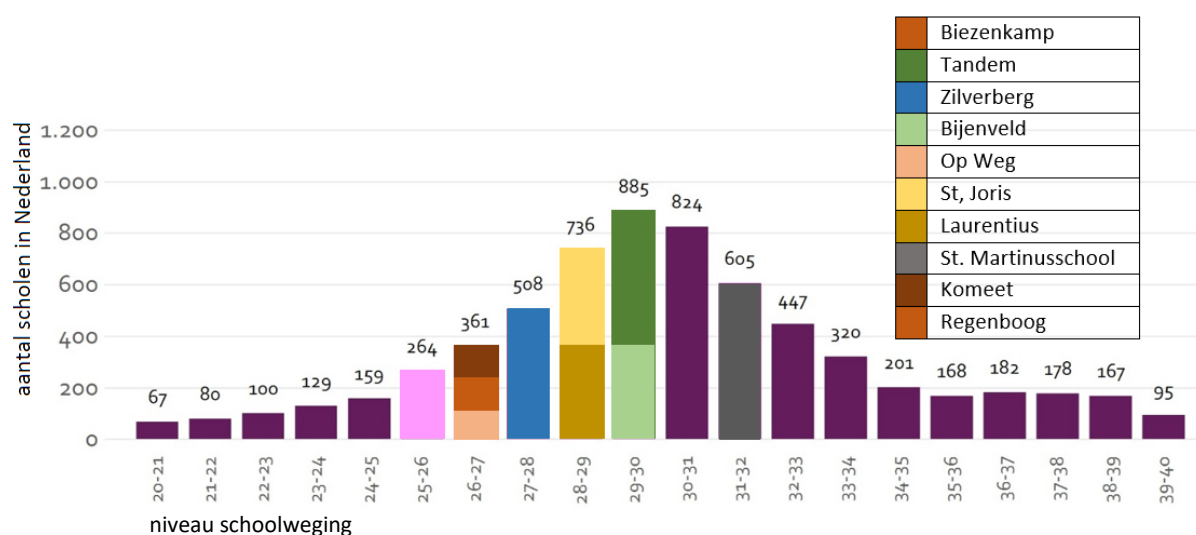
Met de eindtoets toetsen basisscholen of de leerlingen aan het einde van groep acht de vereiste referentieniveaus behaald hebben. Deze referentieniveaus zijn vanaf 2020-2021 bepalend voor de Inspectie van het Onderwijs of de school een 'voldoende' scoort. De inspectie gaat daarbij uit van het totaal van de opbrengsten van lezen, taalverzorging en rekenen.

De referentieniveaus bestaan uit twee delen:

- Een deel van de leerlingen dat het fundamentele niveau voor taal en rekenen (1F) heeft behaald.
- Een deel van de leerlingen dat daarnaast ook het streefniveau voor taal en rekenen (1S/2F) heeft behaald.

Om een stabiel beeld te krijgen gaat de inspectie uit van de resultaten van de laatste drie schooljaren samen.

Voor het inspectie-oordeel 'voldoende' moet het percentage leerlingen op de school in principe voor zowel het fundamentele niveau als het streefniveau op of boven de signaleringswaarden liggen. Daarbij wordt er rekening gehouden met de schoolweging. Zie hieronder:

Als het percentage van beide niveaus onder de signaleringswaarde ligt, dan vraagt de inspectie de school tijdens een onderzoek om een toelichting. Als blijkt dat de inspectie vindt dat de opbrengsten niet veroorzaakt worden door een instroom van een andere leerlingpopulatie of het behouden van veel leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften, wordt de school als 'zwak' beoordeeld.

Vanwege de coronamaatregelen ontbreken de resultaten van de eindtoets van 2020.

Daarom heeft de inspectie bij de beoordeling van de resultaten alleen naar de eindtoetsresultaten in schooljaar 2017-2018 en 2018-2019 gekeken. De behaalde referentieniveaus in dit jaarverslag zijn dus ook berekend op deze twee schooljaren.

School	% 1F behaald (over drie schooljaren)	% 1S/2F behaald (over drie schooljaren)	Schoolweging (gemiddelde)	Aantal leerlingen (gemiddelde)
De Tandem	 100,0% 96,3%	 60,0% 62,1%	29,1	10,0
Basisschool St. Laurentius	 100,0% 96,6%	 66,7% 63,3%	28,8	5,5
Basisschool de Komeet	 100,0% 96,9%	 86,9% 64,6%	26,5	28,0
Basisschool De Zilverberg	 99,2% 96,6%	 70,5% 63,3%	28,2	21,5
Basisschool Sint Joris	 98,9% 96,6%	 60,9% 63,3%	28,2	14,5
Basisschool Op Weg	 98,4% 96,9%	 69,0% 64,6%	26,8	21,5
De Biezenkamp	 98,2% 96,9%	 69,3% 64,6%	26,2	56,0
't Bijenveld	 97,8% 96,3%	 72,0% 62,1%	29,3	15,5
Basisschool St Martinus	 97,1% 95,5%	 60,5% 58,5%	31,0	51,5
Basisschool de Regenboog	 95,0% 96,9%	 63,3% 66,2%	25,5	10,0

Legenda % 1F of 1S/2F behaald

- Op of boven signaleringswaarde inspectie EN op of boven gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging
- Op of boven signaleringswaarde inspectie EN onder gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging
- Onder signaleringswaarde inspectie EN onder gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging
- Signaleringswaarde inspectie, 1F en Signaleringswaarde inspectie, 1S/2F (afhankelijk van schoolweging)
- Gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging

- Alle scholen scoren op zowel 1F als 1S/2F boven de signaleringswaarde van de inspectie.
- De Regenboog scoort op zowel 1F als 1S/2F onder het gemiddelde van de scholen met de vergelijkbare schoolweging.
- De Tandem en St. Joris scoren op 1S/2F onder het gemiddelde van de scholen met de vergelijkbare schoolweging.

De scholen krijgen de opdracht om bij de analyse de behaalde percentages bij het fundamenteel niveau (1F) en het streefniveau (1S/2F) uit te splitsen naar schooljaren en naar lezen, taalverzorging en rekenen.

- Afhankelijk van de analyse wordt bepaald op welk leergebied een interventie nodig is. Het resultaat wordt structureel gevolgd binnen onze kwaliteitszorg.
- Groeimogelijkheden ontdekken door de referentieniveaus te vergelijken met de halfjaarlijkse tussenresultaten.
- In 2021 krijgen de scholen de opdracht om ten aanzien van de referentieniveaus hoge ambities te formuleren.
- Op die manier wordt er doelgericht gepland op welk beheersingsniveau de leerlingen, in relatie met hun leerpotentie, de basisschool moeten verlaten.

4.4.3 Welbevinden van leerlingen

De leerlingen van groep 7 en 8 van alle Condorscholen hebben in 2020 voor het eerst een tevredenheidsonderzoek via Vensters ingevuld.

De sociale veiligheid is onderverdeeld in drie aspecten: welbevinden, ervaren van sociale veiligheid en aantasting van sociale veiligheid. Bij deze drie aspecten is een cijfer berekend

Een hoog cijfer betekent dat de leerlingen het fijn vinden in de klas, zich veilig voelen en weinig (of niet) gepest worden.

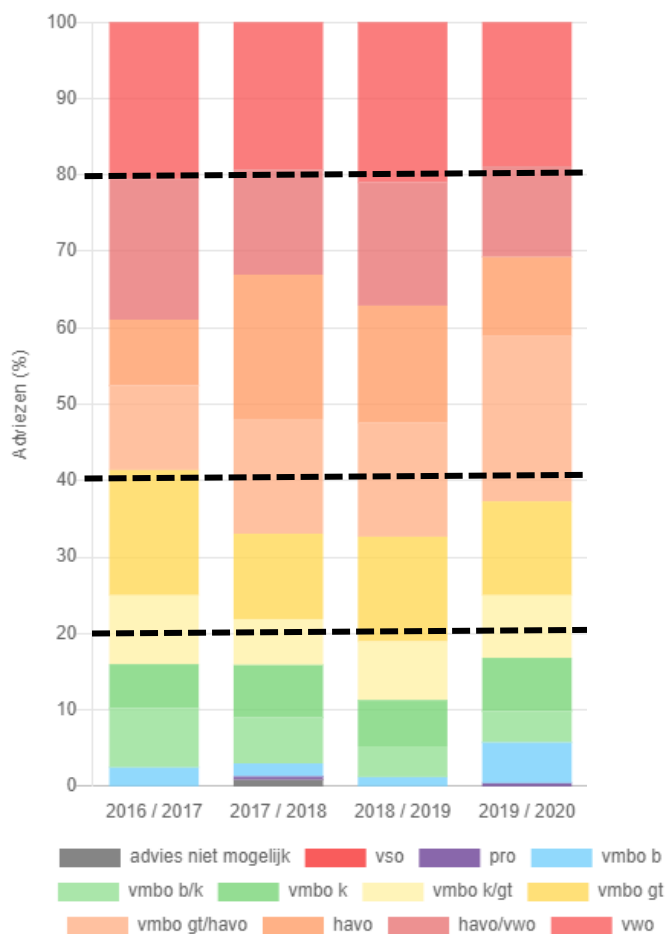
School		Welbevinden	Ervaren veiligheid	Aantasting
De Biezenkamp	03RL-000	7,9	8,8	9,4
De Tandem	03RW-000	7,9	8,3	9,2
Rooms Katholieke Basisschool D...	05DC-000	7,8	8,2	9,1
't Bijenveld	05DO-000	6,7	8,1	9,1
Basisschool Op Weg	05DP-000	6,9	7,8	8,6
Basisschool Sint Joris	05HO-000	7,2	8,2	9,0
Basisschool St. Laurentius	06YI-000	7,2	7,4	8,9
Basisschool St Martinus	07VC-000	7,4	8,0	9,1
Basisschool de Komeet	09AA-000	7,9	8,4	9,2
Basisschool de Regenboog	09XD-000	6,9	8,5	8,6
Landelijk gemiddelde (BO)		7,5	8,1	9,0
Bestuursgemiddelde		7,5	8,3	9,1

De score van het bestuursgemiddelde is hoger dan het landelijk gemiddelde.

In 2020 hebben alle scholen voor het eerst gebruik gemaakt van dit tevredenheidsonderzoek (Vensters). De scholen krijgen de opdracht om deze gegevens te vergelijken met de leerlingvolgsystemen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling. Het resultaat daarvan wordt besproken tijdens de bila's.

4.4.4 Schooladviezen

Overzicht schooladviezen binnen SPO Condor

De afgelopen jaren zijn onze schooladviezen gestegen. Uitzondering is schooljaar 2019/2020.

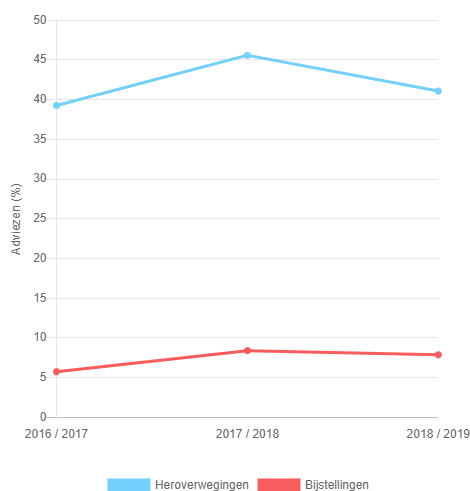
- Het aantal VWO adviezen is nagenoeg gelijk gebleven. Laatste jaar iets minder verwijzingen.
- Het percentage leerlingen dat verwezen is naar VMBO G/T of hoger ligt in 2020 lager dan in voorgaande twee jaren.
- Het laatste jaar zijn er minder HAVO en HAVO/VWO adviezen gegeven
- Het laatste jaar zijn er meer VMBO-B adviezen gegeven

Elke school heeft een eigen schooloverzicht en zal dit met het team analyseren.

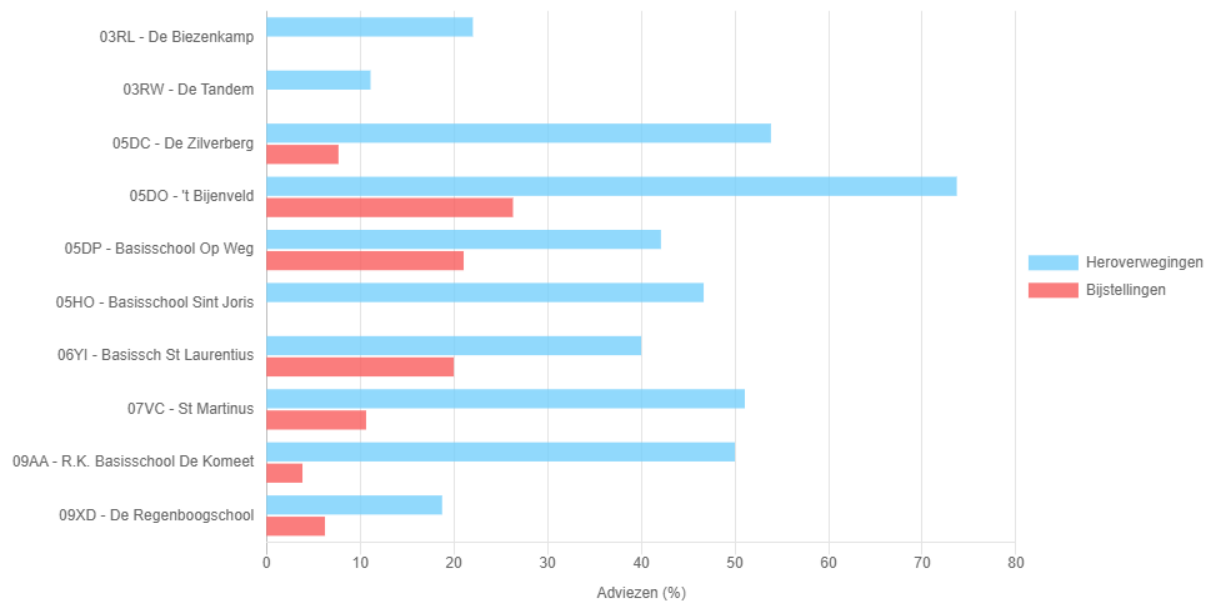
In het kader van 'Leren doen we samen' gaan de scholen met elkaar in gesprek om de kansengelijkheid in het onderwijs nog beter te borgen of te bevorderen.

4.4.5 Heroverwegingen 2016-2017 / 2017 -2018 / 2018-2019

Alle Condorscholen

Uitsplitsing per school

- Het percentage heroverwegingen binnen de Condorscholen is hoger dan de landelijke norm.
- Sommige scholen stellen 3 jaar lang hun adviezen niet bij.

De Condorscholen nemen verschillende informatiebronnen mee in de heroverweging van het schooladvies. De weging van de gegevens tijdens die heroverwegingen kunnen verschillen. Het gevolg is dat dezelfde gegevens op verschillende manieren bekeken kunnen worden en daarmee tot verschillende uitkomsten leiden.

De scholen krijgen de opdracht om te analyseren in hoeverre het schooladvies aansluit bij de potentie van de leerlingen. Er zullen gesprekken tussen de Condorscholen georganiseerd worden om de procedure van de schooladvisering vanuit verschillende perspectieven en invalshoeken te bekijken.

4.4.6 Corona

Sinds de sluiting van scholen door corona hebben er binnen de Condorscholen in een razend tempo ontwikkelingen plaatsgevonden:

- Onderwijs op afstand heeft vorm gekregen;
- Leerkrachten zetten steeds vaardiger verschillende ict-middelen in;
- Scholen geven efficiënte video-lessen;
- Sommige leerlingen ontwikkelen zich beter en sneller, terwijl een kwetsbare groep de omgeving van school mist.

Hoewel leerlingen én leerkrachten flexibel en leerbaar zijn, wordt verwacht dat de vertraging bij sommige leerlingen groter wordt en daarmee ook de kansenongelijkheid. Om die reden zijn voor de zomervakantie subsidies aangevraagd om bij leervertragingen groei te kunnen stimuleren. In de loop van 2021 zal blijken wat de effecten hiervan zijn geweest.

Na de eerste lockdown is aan ouders gevraagd een enquête in te vullen. Over het geheel genomen kan geconcludeerd worden dat ouders tevreden waren over de manier van begeleiden. Hieronder een voorbeeld van de resultaten op een bepaalde vraag.

Elke school heeft op basis van de resultaten en diverse aanbevelingen van ouders hun manier van werken aangescherpt

4.5 Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021

4.5.1 Onderwijskundig

SPO Condor heeft in juni 2020 subsidie aangevraagd om leerlingen, die door de schoolsluiting in verband met coronamaatregelen extra hulp nodig hebben, te ondersteunen. Scholen hebben zelf bepaald hoe zij deze ondersteuning inrichten, welke leerlingen in aanmerking komen en met welk doel, en met wie zij hierin eventueel samen willen werken.

Op basis van wetenschappelijke literatuur zijn er enkele interventies die op dit moment op de Condorscholen zijn ingezet. Het doel is om bij eventuele ontwikkelingsvertragingen die zijn ontstaan door sluiting van de scholen vanwege corona, groei te stimuleren. Er is aan directeuren gevraagd om de eerste resultaten in beeld te brengen. Daarvoor zijn observaties van leerkrachten en methodetoetsen gebruikt. Belangrijk om te weten is dat bij een methodetoets de stof wordt getest die de leerling over een korte periode aangeboden heeft gekregen. Hiermee wordt bekeken of deze stof goed opgepikt is.

Eind maart 2021 kunnen de effecten van de interventies nog beter geduid worden, want dan zijn de resultaten van de halfjaarlijkse cito-toetsen in kaart gebracht. Bij deze toetsen wordt de stof getetst die de leerling over langere tijd geleerd heeft.

De interventies zijn:

1. **Eén-op-één begeleiding** is de intensieve, individuele begeleiding van een leerling door een leerkracht of externe begeleider. Deze individuele begeleiding heeft plaatsgevonden onder schooltijd. De één op één begeleiding is meestal gericht op het gebied van taal/lezen. De tussenevaluatie heeft laten zien dat deze één-op-één begeleiding bijzonder effectief is. Dit komt door de gekwalificeerde, goed getrainde, leerkracht en is dus een kostbaardere optie dan het inzetten van onderwijsassistenten of leerkrachten in opleiding.
2. **Remedial teaching in kleine groepen** is een werkvorm waarbij leerkrachten onderwijs geven in kleine groepen (meestal 2-5 leerlingen, voor een duur van 30-40 minuten per dag). Deze intensieve vorm van onderwijs is ingezet om leerlingen extra ondersteuning te bieden tijdens de schooldag.

Bij remedial-teaching hebben leerlingen, in tegenstelling tot bij één-op-één begeleiding de mogelijkheid om van elkaar te leren. Het is echter in kleine groepjes weer moeilijker om toe te spitsen op individuele behoeften van leerlingen. De gemiddelde effecten van remedial teaching en die van één-op-één begeleiding zijn binnen de SPO Condor even groot.

3. **Aanvullende ondersteunende materialen** zijn binnen de Condorscholen ook ingezet. Een adaptief online programma (Letterster) waarin leerlingen op hun eigen tempo kunnen werken. De effecten van dit programma zijn groter bij iets oudere leerlingen. Waarschijnlijk omdat deze leerlingen betere ICT-vaardigheden hebben. Overigens is er opgemerkt dat de motivatie van leerlingen minder wordt als het programma lang wordt gebruikt. Er zijn aanwijzingen dat de effectiviteit van dit soort programma's groter is als wordt aangesloten op voorkennis, waardoor het inzetten van online programma's voor leerlingen met een grote onderwijsachterstand minder effectief is.

Om die reden gebruiken de nieuwkomers een 'analoog' programma: Logo 3000. Door de feedback van de leerkrachten zijn de effecten van deze methodiek groter.

4.5.2 Financieel

SPO Condor heeft het subsidiebedrag van € 190.800 ontvangen. In 2020 is een bedrag van € 92.790 besteed aan bovengenoemde acties; het restant is in 2021 beschikbaar voor het vervolg.

4.6 ICT

Inmiddels kan geconstateerd worden dat, vooral in de coronaperiode, de vruchten geplukt zijn kunnen worden van de eerdere investeringen (IT plan 2018-2022). Dit geldt zowel op het gebied van de hardware als de software. De ICT vaardigheden van de leerkrachten hebben een enorme impuls gekregen. Om het huidige niveau te kunnen handhaven wordt de ingezette koers voortgezet en zijn de vervolg-/vervangingsinvesteringen ingebed in de meerjaren-schoolbegrotingen.

5 Personeel

5.1 Personeelssterkte

Op 1 oktober 2020 zijn er binnen SPO Condor 177 personeelsleden in dienst met totale een betrekkingssomvang van 126,7 fte's.

Hieronder worden de kengetallen van de personeelssterktes aangegeven:

Per arbeidsrelatie

Type aanstelling	Totaal	Fulltime	Parttime
Onbepaalde tijd	Aantal personen	157	25
	Aantal fte's	115,4	26,3
Bepaalde Tijd	Aantal personen	20	4
	Aantal fte's	11,3	3,0

Per leeftijdscategorie

		Leeftijdscategorie									
	Totaal	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal personen	177	8	15	14	15	31	24	15	27	24	4
Bezetting (fte's)	126,7	4,3	12,6	10,9	9,2	22,2	17,9	10,5	18,7	17,3	3,1

Per deeltijdcategorie

		Deeltijd (Wtf)					
	Totaal	0,00-0,19	0,20-0,39	0,40-0,59	0,60-0,79	0,80-0,99	>= 1,00
Aantal Personen	177	0	10	29	66	43	29
Bezetting (fte's)	126,7	0,0	3,0	13,8	43,8	36,8	29,3

Per functiegroep

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Directie	Aantal Personen	10	7	3
	Bezetting (fte's)	9,2		
Onderwijs Personeel	Aantal Personen	150	19	131
	Bezetting (fte's)	106,4		
Onderwijs ondersteunend personeel	Aantal Personen	17	2	15
	Bezetting (fte's)	11,1		

5.2 Ziekteverzuim

In onderstaande tabel staat de ontwikkeling van ziekteverzuim over de afgelopen 3 jaren in verhouding tot het landelijke ziekteverzuimpercentage:

	2018	2019	2020
SPO Condor	7,35%	6,03%	4,14%
Landelijke *)	5,90%	5,68%	n.n.b.

*) Info Vervangingsfonds

Binnen SPO Condor is het ziekteverzuimpercentage het afgelopen jaar verder teruggelopen. Het ingezette beleid op ziekteverzuim heeft zichtbaar positief effect op de cijfers. SPO Condor onderneemt activiteiten om het ziekteverzuim zo laag mogelijk te houden.

5.3 CPV

Voor de deelname in de vervangingspool CPV Ingenium heeft SPO Condor vervangingsformatie in dienst. Deze formatie wordt ingezet in de regio die CPV Ingenium bedient. Samen met CPV Ingenium streeft SPO Condor naar een 100%-bezetting van deze formatie. Hiervoor zijn de vervangers altijd bereid meer beschikbaar te zijn dan de omvang van de aanstelling. In het verslagjaar 2020 is de bezettingsgraad 98 à 100 %; de marge omvat ziekte en verlof van vervangers.

5.4 Werkdrukmiddelen

Deze middelen zijn bedoeld om de werkdruk terug te dringen en worden in samenspraak met de scholen volledig ingezet. Het schoolteam beslist in overleg met de directie over de besteding van deze middelen. De inzet van de werkdrukmiddelen heeft volledig plaatsgevonden in werkdrukreductie zoals de personele bezetting voor de ondersteuning en vrijroosteren van leerkrachten. Alle PMR-en hebben goedkeuring gegeven aan de besteding van de middelen op hun school. De werkdruk blijft permanent aandacht krijgen. Het budget voor werkdrukmiddelen bedraagt voor 2020 € 387.381 en is besteed aan:

	€
Personeel	387.381
Materieel	0
Professionalisering	0
Overige bestedingsdoelen	0

5.5 Onderwijsachterstand

SPO Condor ontvangt voor de scholen Sint Laurentius (Kekerdome) en Sint Martinus (Millingen a/d Rijn) additionele bekostiging op basis van deze regeling. Deze middelen worden geheel in de eigen schoolformatie opgenomen zodat per school in samenspraak met de teams en de medezeggenschapsraad de middelen gericht ingezet kunnen worden voor eventueel benodigde interventies.

5.6 Uitkeringen na ontslag

Ontslagen worden zoveel mogelijk voorkomen. Het beleid is er op gericht personeel te behouden voor de stichting. In 2020 zijn geen uitkeringsverplichtingen ontstaan wegens ontslag.

5.7 Strategisch personeelbeleid en ontwikkelingen

Met het personeelsbeleid wordt voortdurend getracht binnen het MT het verschil inzichtelijk te maken en te overbruggen tussen de aanwezige bemensing en de toekomstige behoefte aan medewerkers met de juiste kennis en competenties.

Relevante ontwikkelingen in dezen binnen SPO Condor zijn:

- Het aantal leerlingen binnen SPO Condor zal de komende jaren verder krimpen. Tot en met 2023 bedraagt de verwachte krimp ca. 1,6 % per jaar. Als gevolg van de krimp zal ook de personele bezetting afnemen, deze kan worden opgevangen door het natuurlijk verloop en de flexibele schil.
- Bovenstaande zal echter een toenemende druk uitoefenen op de flexibele inzetbaarheid van onze medewerkers en daarmee een toenemend belang voor een positief georiënteerde ondersteuning van mobiliteit.
- Binnen SPO Condor wordt mobiliteit gestimuleerd om daarmee de kwaliteiten van het personeel beter te benutten en tevens ook de prestaties van de leerlingen te verbeteren.
- In de reguliere formatie van SPO Condor is in de eerstkomende jaren nog niet direct een lerarentekort te verwachten. Belangrijk is de zorg voor de beschikbaarheid van invallers om afwezige leerkrachten te kunnen blijven vervangen. In de komende jaren zal extra geïnvesteerd worden in de kwantiteit en kwaliteit van onze groep invalmedewerkers.
- De extra tijdelijke beschikbare middelen vanuit het ministerie leggen wel een druk op de beschikbaarheid van het aantal leerkrachten.
- In de regio is samenwerking gezocht met meerdere schoolbesturen om het probleem van het lerarentekort gezamenlijk op te pakken. Hiervoor heeft de regio (CPV-Ingenium) van het Rijk in het kader van 'Regionale Aanpak Lerarentekort' subsidie ontvangen. SPO Condor is penvoerder in dezen.
- In 2019 heeft SPO Condor gezamenlijk met haar stakeholders een strategisch perspectief 2020-2024 en een visie op leren vormgegeven. De ontwikkelbehoeften hieruit voortvloeiend zijn opgenomen in de jaarlijkplannen en daarmee een onderdeel geworden van de kwaliteitscyclus.

Het formatiebeleid wordt samen met de directeuren en teams van de scholen vorm gegeven. Teams worden nauwer betrokken bij het formatie- en taakbeleid van de school. Jaarlijks worden met het team van de school afspraken gemaakt over de inzet van de formatie en vastgelegd in het werkverdelingsplan binnen de kaders van het formatiebeleid.

De procedures en notities binnen het strategisch personeelsbeleid worden permanent getoetst aan de landelijke ontwikkelingen en de actuele situatie van SPO Condor.

5.8 Verantwoording Prestatiebox

Verantwoording van de in 2020 ontvangen gelden voor:

- **Cultuureducatie**

Er vindt vier maal per jaar een bovenschools overleg plaats, dat de kaders aangeeft voor de schoolse ontwikkeling van het cultuuronderwijs, de ICC-ers ondersteunt en een kenniskring vormt met betrekking tot de schoolse ontwikkeling. Elk jaar wordt dit concreet vastgelegd in een bovenschools en voor alle scholen schools projectplan.

- **Opbrengstbericht werken**

SPO Condor werkt met een bovenschools zorgteam, waarin een ondersteuningsdirecteur, een orthopedagoog en een aantal specialisten, zoals voor gedrag en meerbegaafdheid, zitting hebben. Zij ondersteunen de intern begeleiders van de scholen. SPO Condor geeft passend onderwijs professioneel vorm. Bij het arrangeren is het uitgangspunt de onderwijsbehoeften van leerlingen en worden leerlingen (indien mogelijk qua leeftijd), ouders en leerkracht in een vroeg stadium betrokken bij het bedenken van het aanbod. SPO Condor zit ten aanzien van verwijzingspercentages, zowel wat betreft SBO en SO onder het landelijk gemiddelde en onder het gemiddelde van het samenwerkingsverband Stroomland.

Ook binnen de reguliere schoolorganisatie worden resultaten structureel besproken en geanalyseerd in de zoektocht naar mogelijkheden deze te verbeteren en de onderwijskwaliteit te verhogen. Dit is een continu proces binnen alle lagen van onze organisatie, op leerling-/groepsniveau tot aan schoolniveau c.q. Condorbreed.

- **Professionalisering schoolleiders**

De schoolleiders hebben ook dit jaar weer verder geïnvesteerd in het vergroten van hun competenties. Zowel individuele scholingstrajecten, als ook scholing binnen de groep schoolleiders is aan de orde geweest voor elke schoolleider binnen SPO Condor.

- **Professionalisering leraren**

In 2020 professionaliseren leerkrachten zich d.m.v. schoolgebonden trajecten en/of individuele cursussen. Daarnaast wordt actief gewerkt vanuit het 'Condorcollege', dat elk jaar een maatwerkaanbod aan trainingen biedt.

6 Huisvesting

SPO Condor heeft een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld voor de periode 2019-2038, dat jaarlijks bijgesteld kan worden als gevolg van ontwikkelingen in de wijze van financieren (lees ministeriële bekostiging) van onderhoud. Zie ook § 8.6.4.

7 Samenwerkingsverbanden

SPO Condor werkt samen met

- Mosagroep (zie § 2.4)
- CPV Ingenium: verzorgt voor de ruim 150 basisscholen van 13 onderwijsorganisaties in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg de vervanging van leerkrachten bij verlof en verzuim.
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Stroomland voor Passend Onderwijs in de op de kaart hiernaast gearceerde regio.

8 Financiën

8.1 Algemeen

Schoolbesturen zijn verplicht om jaarlijks uiterlijk 1 juli het financieel jaarverslag over het voorgaande boekjaar aan te leveren bij OC&W/DUO. Dit jaarverslag bestaat doorgaans uit een bestuursverslag en de jaarrekening. Verplicht aan te leveren onderdelen zijn de jaarrekening en een toelichting op het financieel beleid (dat onderdeel uitmaakt van het bestuursverslag). Met ingang van verslagjaar 2008 is de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs van het Ministerie van OCW en de Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen (RJ660) van toepassing. In de brochure “Richtlijn Jaarverslag Onderwijs” zijn de richtlijnen opgenomen.

8.2 Corona-pandemie

Vanwege de uitbraak van het coronavirus en de fysieke gevolgen daarvan voor het onderwijs heeft SPO Condor in 2020 meerdere niet-reguliere kosten moeten maken, zoals ontsmettingsmiddelen, chromebooks voor digitaal onderwijs en coronatesten. Naast deze materiële kosten zijn er met name extra personele kosten wegens de coronacrisis, zoals in §2.5 is verwoord.

Als gevolg van deze crisis zijn onderbestedingen op budgetten ontstaan; scholingen en excursies (cultuur|Jeelo) zijn geannuleerd en verplaatst naar 2021. In samenwerking met onze schoolleiders is voor elke school een analyse gemaakt ten aanzien van welke activiteiten verplaatst zijn naar 2021 en zijn de daarbij behorende budgetten aangegeven; de lasten hiervan zijn vooruit genomen in de exploitatie 2020 om te voorkomen dat overbesteding van budgetten in 2021 moet plaatsvinden.

8.3 Exploitatie 2020

Het exploitatieresultaat 2020 bedraagt € 442.776 negatief; na correctie met de bestemmingsreserve ultimo 2019 ad € 299.416, in verband met vooruitontvangen bekostiging inzake de salarisverplichtingen in februari 2020 (zie balanscijfers 2019 §8.3), bedraagt het exploitatieresultaat € 143.360 negatief, waarvan de belangrijkste oorzaken zijn de in de begroting 2020 geaccordeerde onttrekkingen aan de reserves middels het (negatief) exploitatieresultaat 2020 (zie hieronder) en de corona-pandemie.

Begrote onttrekkingen aan reserves:

- IT-impuls € 38.000
  - ICT (afschrijvingen) € 70.000
  - Master elementen € 20.000
  - Scholing ParnasSys € 5.000
  - Audit scholing € 5.000
  - Onderwijs 2020 € 11.000
- Totaal € 149.000**

Hierna volgen meer gedetailleerde analyses van de exploitatie 2020 en de balans per 31-12-2020.

Afwijking exploitatieresultaat ten opzichte van begroting 2020:

Staat van baten en lasten			
	2020	Begroot 2020	Vershil
	€	€	€
Rijksbijdragen	11.252.298	10.877.144	375.154
Overige overheidsbijdragen	46.692	44.400	2.292
Overige baten	212.794	205.594	7.200
Financiële baten/lasten	-4.358	-2.875	-1.483
Totaal baten	11.507.426	11.124.263	383.163
Lasten			
Personeelslasten	9.895.528	9.374.807	520.721
Afschrijvingen	360.771	374.266	-13.495
Huisvestingslasten	917.715	812.931	104.784
Overige lasten	776.188	711.259	64.929
Totaal lasten	11.950.202	11.273.263	676.939
Resultaat	-442.776	-149.000	-293.776
Terug te betalen bekostiging 2019 in 2020	24.416	0	24.416
In 2019 ontvangen bekostiging tbv 2020	275.000	0	275.000
Resultaat zonder CAO-effecten	-143.360	-149.000	5.640

De afwijking tussen het begrote en het werkelijke resultaat bedraagt per saldo € 5.640 positief.
In de analyse hierna zal hierop nader worden ingegaan.

8.3.1 Personeel

In onderstaande tabel zijn de personele baten en lasten gesaldeerd:

Staat van baten en lasten personeel			
	2020	Begroot 2020	Vershil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen personeel	9.353.001	8.902.059	450.942
Passend onderwijs	455.295	531.013	-75.718
Overige personele baten	124.220	108.160	16.060
Totaal personele baten	9.932.516	9.541.232	391.284
Lasten			
Netto loonkosten (inclusief inleen)	9.657.220	9.091.610	565.610
Overige personele lasten	238.308	283.197	-44.889
Totaal personele lasten	9.895.528	9.374.807	520.721
Personeel resultaat	36.988	166.425	-129.437
Bestemmingsreserve	299.416	0	299.416
Personeel resultaat Resultaat zonder CAO-effecten	336.404	166.425	169.979

De personele baten zijn € 391.284 hoger dan begroot. Vermeerderd met de bestemmingsreserve bedraagt het meerdere € 690.700. Deze stijging wordt veroorzaakt door

- de extra uitkeringen voor de nieuwe CAO, werkdrukmiddelen en prijscompensatie alsook de aanvullende subsidie voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's in het kader van de corona-crisis. Dit is ook te zien in de loonkosten die € 565.610 hoger zijn dan begroot;
- een lagere bekostiging van Stroomland wegens een herziening van de budgetten aan het begin van 2020;
- additioneel personele subsidie (lerarentekort).

De personele lasten zijn € 520.721 hoger dan begroot. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de CAO-correcties, en daarnaast de volgende posten:

- ziekteverzuim wegens corona;
- 2 ontslagregelingen;
- personele inzet SBO St. Martinus;
- dotatie aan de voorziening DIOM;
- lagere bestedingen inzake scholing als gevolg van de corona-crisis.

8.3.2 Materieel

Staat van baten en lasten materieel			
	2020	Begroot 2020	Vershil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen materieel	1.444.002	1.444.072	-70
Overheidbijdragen	46.692	44.400	2.292
Overige materiele baten	88.574	97.434	-8.860
Totaal materiele baten	1.579.268	1.585.906	-6.638
Lasten			
Afschrijvingen	360.771	374.266	-13.495
Huisvestingslasten	917.715	812.931	104.784
Overige instellingslasten	776.188	711.259	64.929
Totaal materiele lasten	2.054.674	1.898.456	156.218
Materieel resultaat	-475.406	-312.550	-162.856

Per saldo overschrijdt het materiele resultaat de begroting met € 162.856, veroorzaakt door

- aan de batenzijde lagere overige baten, hoofdzakelijk vanwege annulering van schoolkampen en het daarmee niet innen van ouderbijdragen. Hiertegenover staan lagere dan begrote kampkosten.
- aan de lastenzijde
  - afschrijvingen zijn lager dan begroot wegens minder investeringen als gevolg van de corona-crisis.
  - hoger huisvestingslasten wegens
    - a. van Oosterpoort ontvangen facturen voor De Komeet voor medegebruik, onderhoud en energie voor de voorbije vijf jaren. De facturering door Oosterpoort staat op het moment van deze verslaglegging ernstig ter discussie. Ongewis is de uitkomst hiervan. Bij voorbaat heeft SPO Condor mogelijke kosten vooruit genomen.
    - b. lasten van huur van sportaccommodaties zijn lager wegens de corona-crisis maar daar staan ook lagere gemeentelijke bijdragen tegenover.
    - c. onvoorziene onderhoudslasten, zoals reparatie en aanpassing van de hemelwater-afvoeren van De Biezenkamp en advieswerkzaamheden met betrekking tot de ventilatie-installatie van Sint Joris.
    - d. onvoorzien en/of niet begroot tuinonderhoud.
    - e. hogere overige schoonmaakkosten door (verplichte) aanschaf van ontsmettings-middelen.
    - f. hogere energielasten van De Biezenkamp en Sint Martinus wegens afrekeningen, als ook voor De Komeet vanwege (na-) facturering door Oosterpoort (zie hierboven).
  - de overige instellingslasten zijn hoger dan begroot vanwege het feit dat voor de inhaal- en ondersteuningsprogramma's het subsidie aan personele zijde is geboekt waartegenover de lasten aan materiële zijde onder 'Kosten projecten' zijn verantwoord. Deze lasten buiten beschouwing gelaten is er een onderbesteding ten opzichte van de begroting, hoofdzakelijk vanwege geannuleerde schoolkampen (zie ook batenzijde) en minder (nieuwe) aanschaffingen voor toetsen en testen.

In zijn algemeenheid heeft de corona-crisis aanzienlijk meer dan begrote materiële lasten tot gevolg gehad, en nog steeds. SPO Condor heeft deze lasten in haar financiële administratie gemonitord; voor 2020 bedragen deze lasten ruim € 38.000, welk bedrag hoofdzakelijk de kosten van ontsmettingsmiddelen omvat.

8.4 Balans 31-12-2020 versus 31-12-2019

Balans	31-12-2020	31-12-2019	Vershil
Activa	€	€	€
Vaste Activa			
Materiële vaste activa	1.729.176	1.724.624	4.552
Financiële vaste activa	0	55.656	-55.656
	1.729.176	1.780.280	-51.104
Vlottende Activa			
Vorderingen	725.088	776.233	-51.145
Effecten	0	0	0
Liquide middelen	2.982.647	2.864.681	117.966
	3.707.735	3.640.914	66.821
Totaal activa	5.436.911	5.421.194	15.717
Passiva			
Eigen vermogen	2.885.729	3.328.505	-442.776
Voorzieningen	938.785	843.117	95.668
Kortlopende schulden	1.612.397	1.249.572	362.825
Totaal passiva	5.436.911	5.421.194	15.717

- *Materiële vaste activa*
De wijziging ten opzichte van vorig jaar is te verwaarlozen. Inmiddels heeft de keuze, de omvang van de activa - met name wat betreft IT en onderwijsleerpakketten - gerelateerd aan het leerlingenaantal op peil te houden, zijn effect gekregen.
- *Financiële vaste activa*
De in 2019 geactiveerde vorderingen op het UWV vanwege betaalde transitievergoedingen zijn inmiddels uitgekeerd.
- *Vorderingen*
De daling van de omvang van de vorderingen is incidenteel.
- *Effecten*
Er worden geen beleggingen of dergelijke aangehouden.
- *Liquiditeiten*
Er is sprake van een toename van € 117.966. De totstandkoming van deze toename wordt nader inzichtelijk gemaakt in het kasstroomoverzicht in de financiële jaarrekening. Op de stand van de liquiditeiten is van invloed het feit dat SPO Condor (mede-) penvoerder voor en ontvanger van de subsidies RAP (Regionale Aanpak Personeelstekort) en RAL (Regionale Aanpak Lerarentekort).
- *Eigen vermogen*
De daling van het eigen vermogen wordt veroorzaakt door de bestemming van het resultaat 2020 en de aanwending van de bestemmingsreserve ter grootte van € 299.416, enerzijds inzake de verplichtingen, voortgevloeid uit de wijzigingen in de CAO ultimo 2019 welke zijn voldaan met de salarisbetalingen in februari 2020. Bovendien deze verplichtingen was in deze bestemmingsreserve opgenomen de terugbetalingsverplichting van onjuist ontvangen bekostiging inzake de indexering van de SBO-gelden, welke door het ministerie zijn berekend in de aanvullende bekostiging 2019 voor het primair onderwijs; deze terugbetalingsverplichting ad € 24.416 is inmiddels verrekend met bekostiging.

- **Voorzieningen**
De voorzieningen zijn gestegen doordat per saldo € 95.668 meer is gedoteerd (onderhoud, jubilea en DIOM) dan er werd onttrokken.
  - De onderhoudsvoorziening wordt belast vanwege het meerjaren geplande onderhoud. De onttrekkingen aan de voorziening zijn in 2020 relatief laag, mede als gevolg van de coronacrisis.
  - De dotatie en onttrekkingen aan de voorziening voor jubilea zijn nagenoeg met elkaar in evenwicht.
  - In 2020 is een aanvullend dotatie aan de voorziening DIOM noodzakelijk gebleken.
- **Kortlopende schulden**
Per eind 2020 waren de kortlopende schulden € 362.825 hoger dan het jaar ervoor. Dit betreft voornamelijk de opname van (vermoedelijke) schulden aan Oosterpoort (zie §8.3.2), de vooruitgenomen lasten als gevolg van de coronacrisis en de nog te besteden projectsubsidies.

8.5 Resultaat 2020 ten opzichte van 2019

Staat van baten en lasten			
	2020	2019	Vershil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen	11.252.298	11.143.398	108.900
Overige overheidsbijdragen	46.692	48.712	-2.020
Overige baten	212.794	237.061	-24.267
Financiële baten/lasten	-4.358	-2.674	-1.684
Totaal baten	11.507.426	11.426.497	80.929
Lasten			
Personeelslasten	9.895.528	9.571.704	323.824
Afschrijvingen	360.771	404.503	-43.732
Huisvestingslasten	917.715	878.851	38.864
Overige lasten	776.188	737.192	38.996
Totaal lasten	11.950.202	11.592.250	357.952
Resultaat	-442.776	-165.753	-277.023

De baten waren in 2020 € 80.929 hoger dan in 2019. Met de aanwending van de bestemmingsreserve per 31-12-2019 bedraagt het verschil € 380.345 hoger. Deze toename heeft de volgende belangrijkste oorzaken:

- de rijksbijdragen namen toe als gevolg van prijscompensatie, nieuwe loonontwikkelingen in de CAO en werkdrukmiddelen;
- anderszijds daalde het leeringenaantal op bestuursniveau.

De lasten zijn per saldo hoger, met als belangrijkste oorzaken:

- hogere personele lasten vanwege CAO en indexeringen;
- lagere afschrijvingslasten vanwege de inhaalafschrijvingen in voorgaande jaren;
- hogere huisvestingslasten, hoofdzakelijk als gevolg van de coronacrisis en de energie- en onderhoudslasten van De Komeet (Oosterpoort);
- hogere overige lasten als optelsom van de projectkosten (zie §8.3.2.) en lagere bestedingen als gevolg van de coronacrisis.

8.6 Signaleringswaarde normatief eigen vermogen

Volgens de huidige bekende methodiek/formule (model onderwijsinspectie) kan voor de balanscijfers van 2020 de volgende berekening gemaakt worden:

Gegevens:		
Aanschafwaarde gebouwen	€	349.980
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	€	1.554.084
Baten	€	11.511.784
Publiek eigen vermogen	€	2.885.729
Berekening:		
Normatief publiek eigen vermogen:	€	2.369.156
Werkelijk publiek eigen vermogen:	€	2.885.729
Bovenmatige reserve:	€	516.573

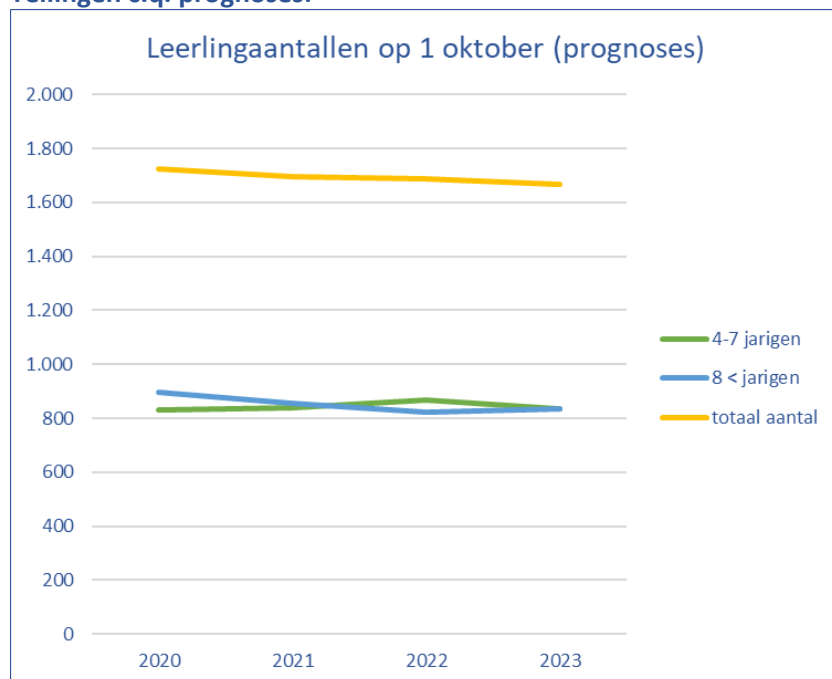
Blijkens deze berekening zou de omvang van het eigen vermogen van SPO Condor per ultimo 2020 ruim € 516K bovenmatig zijn. Naar verwachting vervalt dit bovenmatig deel volledig met de invoering van de regelgeving voor het aanhouden van een onderhoudsvoorziening.

8.7 Continuïteitsparagraaf

8.7.1 Ontwikkeling (prognoses) leerlingenaantal 2021-2023

Voor de continuïteit van de stichting zijn de ontwikkelingen ten aanzien van de bekostiging, het opvangen van de daling van het aantal leerlingen en krimpen in de formatie van het grootste belang. In deze paragraaf zijn de verwachte ontwikkelingen, zoals opgenomen in de meerjarenbegroting weergegeven. De prognoses van leerlingenaantallen zijn, evenals voorgaande begroting gebaseerd op geboortecijfers, (gemiddelde) migratie tussen voedingsgebieden (postcodegebieden) van SPO Condor en overige verwachte instroom (van buiten het voedingsgebied). Daarnaast maken de directies gebruik van kennis en informatie van de specifieke situatie van hun school in de wijk.

Tellingen c.q. prognoses:

De prognoses laten voor de toekomst op stichtingsniveau een redelijk stabiel aantal leerlingen zien. De verhouding onderbouw-bovenbouw blijft eveneens stabiel.

8.7.2 Personele baten en lasten

- *Personele vergoedingen (personele lumpsum)*
Deze worden berekend op basis van de leerlingenaantallen voor de betreffende schooljaren, welke uitkomsten naar respectievelijk 7/12- en 5/12-deel worden verdeeld naar het kalenderjaar. Op schoolniveau wordt het T=0 principe gehanteerd; op bestuursniveau wordt met het T-1 principe gerekend. Het in de begroting niet berekende verschil tussen de grondslagen T-1 en T=0 wordt in volledige transparantie met de schooldirecteuren ingezet.
- *Samenwerkingsverband Passend Onderwijs*
Op basis van de platformbegroting zijn de inkomsten voor Passend Onderwijs begroot.
- *Salarisstijgingen*
Voor de berekening van de loonkosten voor de jaren 2021 t/m 2023 is het prijsniveau van 2020 gehanteerd, waarbij voor 2020 de (periodieke) stijging in de loonschalen is meegenomen. Voor de volgende jaren is uitgegaan van gelijkblijvende formatie en loonkosten.
- *Ouderschapsverlof*
Het betaald ouderschapsverlof wordt bekostigd vanuit de structurele middelen, omdat dit verlof niet in aanmerking komt voor vergoeding door het vervangingsfonds.
- *Voorziening Jubilea*
Voor wat betreft de jubilea is een schatting gemaakt van de loonkosten die betrekking hebben op jubilea.
- *Voorziening DIOM*
Dotaties en onttrekkingen zijn berekend op basis van een inventarisatie van rechten en opnames.
- *Detacheringen*
In schooljaar 2020/2021 wordt personeel gedetacheerd bij de vervangerspool (CPV), HAN, het Leraar Ontwikkelings Fonds en Velon (Vereniging voor en door lerarenopleiders).
- *Vervangingskosten*
In de vervangingskosten zijn de salariskosten wegens vervanging tijdens ziekte, schorsing en andersoortig verlof opgenomen.
- *Ontslagvergoeding*
Eventuele ontslagvergoedingen worden niet meegenomen in de begroting maar bekostigd vanuit reserves.

8.7.3 Natuurlijk verloop personeel

Natuurlijkverloop personeel als gevolg van AOW-gerechtigde leeftijd en tijdelijke dienstverbanden

	2021	2022	2023
natuurlijk verloop	€ 1.603	€ 80.996	€ 244.034
Flexibele schil (tijdelijke dienstverbanden)	€ 1.147.902	€ 1.159.381	€ 1.170.975

Het natuurlijk verloop is jaarlijks gecumuleerd berekend. De flexibele schil is gebaseerd op het begrotingsjaar 2021.

8.7.4 Kaderstelling

SPO Condor heeft in 2018 een kadernota opgesteld. Deze kadernota omvat de vastlegging van de beleidsuitgangspunten voor het financiële beleid en administratie van SPO Condor voor een periode van vijf jaren. Voor zaken als financieel beheer en beleid, kengetallen en vermogenspositie, voorzieningen en reserves zijn hier de voorwaarden vastgelegd welke dienen voor de financiële processen van de stichting zoals begrotingsopstellingen, budgetteren en budgetbewaking, investeren, beleggen en belenen. Hiermee wil SPO Condor de financiële continuïteit van de stichting garanderen.

Deze kadernota wordt gehanteerd op stichtingsniveau voor en is een financiële weerslag van het Strategisch Beleidsplan. Jaarlijks wordt een financiële vertaling gemaakt in kaders in de kaderbrief voor de schooldirecteuren en bovenschoolse begrotingen. De kaderbrief voor 2021 bevat een stellingname met betrekking tot het aanhouden van de voorziening voor planmatig onderhoud; in afwachting van nadere regelgeving in 2021 is de wijze van doteren aan deze voorziening niet gewijzigd.

8.7.5 Meerjaren balans 2020-2023

	Realisatie 31-12-2020	Begroot 31-12-2021	Begroot 31-12-2022	Begroot 31-12-2023
ACTIVA	€	€	€	€
Materiele vaste activa				
Gebouwen	175.092	166.341	157.592	148.843
Meubilair	754.524	699.595	696.707	688.045
ICT en apparatuur	595.212	472.643	470.692	464.840
Leermiddelen	204.348	259.363	258.293	255.081
	1.729.176	1.597.942	1.583.284	1.556.809
Financiele vaste activa	0	0	0	0
Vorderingen				
Debiteuren	54.825	45.000	45.000	45.000
Ministerie OCW	505.680	490.000	490.000	490.000
Overlopende activa	164.583	110.000	110.000	110.000
	725.088	645.000	645.000	645.000
Liquide middelen	2.982.647	2.629.585	2.499.588	2.636.599
Totaal activa	5.436.911	4.872.527	4.727.872	4.838.408
PASSIVA				
Eigen vermogen	2.885.729	2.760.610	2.652.610	2.614.610
Voorzieningen	938.785	1.051.917	1.015.262	1.163.798
Kortlopende schulden				
Crediteuren	113.631	75.000	75.000	75.000
Belasting en soc premies	408.213	375.000	375.000	375.000
Pensioenen	129.100	110.000	110.000	110.000
Overlopende passiva	961.453	500.000	500.000	500.000
	1.612.397	1.060.000	1.060.000	1.060.000
Totaal passiva	5.436.911	4.872.527	4.727.872	4.838.408

Eigen Vermogen	Realisatie	conform meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023
	€	€	€	€
beginstand	3.328.505	2.868.610	2.760.610	2.652.610
resultaat	-143.360	-108.000	-108.000	-38.000
bestemmingsreserve	-299.416	0	0	0
eindstand	2.885.729	2.760.610	2.652.610	2.614.610

Voorzieningen	Realisatie	conform meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023
	€	€	€	€
beginstand	843.117	851.724	1.051.917	1.015.262
dotatie	208.565	215.734	188.946	190.734
onttrekkingen	112.897	15.541	225.601	42.198
eindstand	938.785	1.051.917	1.015.262	1.163.798

De meerjarencijfers zijn ontleend aan de in november 2020 opgestelde begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2025 en gepresenteerd naast de realisatie 2020. Vandaar dat de aansluiting tussen realisatie en meerjarencijfers afwijkt in de omvang van de algemene reserve en de opbouw van de voorziening. De risico's zijn bepaald in de meerjarenbegroting 2021-2025.

- *Financieringsstructuur*

De meerjarenbegroting is gebaseerd op handhaving van de huidige personele formatie, rekening houdend met het natuurlijk verloop. Aan de inkomstzijde van de meerjarenbegroting is in de berekening van de bekostiging wel de krimp van de leerlingenaantallen berekend. In de loop van 2021 worden nadere beleidsmaatregelen genomen voor de periode 2022-2025, waarbij terugdringen van tijdelijke dienstverbanden en mogelijk (gedwongen) ontslagen, als ook vrijwillige ontslagname in kaart gebracht worden ter dekking van de jaarbegrotingen.

- *Materiële vaste activa*

Met ingang van de begroting 2020 is de investeringsbegroting op basis van de te verwachten investeringen volgens de meerjarenplanningen van de scholen en de bijbehorende afschrijvingen doorgerekend in de meerjarenbegroting, en zo ook voor de onderhavige. In 2021 heeft SPO Condor het beleid geïmplementeerd van het waarborgen van de continuïteit van de omvang van de activa (met name IT en onderwijsleerpakketten) in relatie tot het leerlingenaantal.

- *Algemene reserve*

De mutaties in de algemene reserve betreffen het resultaat over het betreffende jaar.

- *Voorzieningen*

- De dotaties en onttrekkingen aan de voorziening onderhoud zijn gebaseerd op de meerjaren onderhoudsplanning zoals die is opgesteld. In de loop van 2021 is gedetailleerde regelgeving te verwachten met betrekking tot de omvang bij het aanhouden van de voorziening planmatig onderhoud.
- De voorziening jubilea zal als gevolg van het tegengestelde effect van het dalende personeelsbestand en het stijgende aantal dienstjaren naar verwachting op hetzelfde niveau blijven.
- In 2019 is een voorziening DIOM (voorheen bapo) aangelegd ter dekking van opgebouwde rechten. Dotaties en onttrekkingen zijn berekend op basis van een inventarisatie van rechten en opnames.

Kasstroomoverzicht	Realisatie	conform meerjarenbegroting		
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	2020	2021	2022	2023
	€	€	€	€
Resultaat baten en lasten	-438.418	-104.175	-105.125	-35.125
<i>Aanpassingen voor</i>				
Afschrijvingen	360.771	316.369	315.064	311.146
Mutaties voorzieningen	95.668	200.193	-36.655	148.536
Totaal	456.439	516.562	278.409	459.682
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>				
Kortlopende vorderingen	-51.145	0	0	0
Kortlopende schulden	362.825	0	0	0
Totaal	413.970	0	0	0
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	431.991	412.387	173.284	424.557
Ontvangen interest	0	0	0	0
Betaalde interest	-4.358	-3.825	-2.875	-2.875
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-4.358	-3.825	-2.875	-2.875
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
Investerings materiële vaste activa	-365.323	-336.100	-300.406	-284.671
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0
Toename/Afname overige financiële vaste	55.656	0	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-309.667	-336.100	-300.406	-284.671
<i>Toename/Afname liquide middelen</i>	117.966	72.462	-129.997	137.011
Eindstand liquide middelen	2.982.647	2.629.585	2.499.588	2.636.599
Beginstand liquide middelen	2.864.681	2.557.123	2.629.585	2.499.588
Toename/Afname liquide middelen	117.966	72.462	-129.997	137.011

De liquiditeit van SPO Condor is en blijft ruim voldoende. Als afgeleide van de meerjarenbegroting zijn de handhaving van de personele formatie en het investeringsbeleid van invloed op de kasstromen. De in 2021 te nemen beleidsmaatregelen zullen van invloed worden op de hier getoonde liquiditeitsposities.

8.7.6 Aantallen leerlingen en personele bezetting

	2020	2021	2022	2023
Aantal leerlingen 1 oktober	1.726	1.696	1.689	1.668
Personele bezetting per 31 december				
fte's per functiegroep				
Bestuur/management	1,0	1,0	1,0	1,0
Personeel primair proces (incl. schooldirecties)	114,6	111,6	109,5	108,4
Ondersteunend personeel	11,1	11,1	11,1	11,1
Totaal	126,7	123,7	121,6	120,5

De formatieve krimp kan nagenoeg volledig opgevangen worden door het natuurlijk verloop wegens pensionering.

8.7.7 Meerjaren Staat van baten en lasten

	Realisatie 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Baten	€	€	€	€
Rijksbijdragen	11.252.298	10.953.598	10.850.272	10.783.070
Overige overheidsbijdragen	46.692	42.550	42.976	43.305
Overige baten	212.794	260.594	263.371	266.731
Totaal baten	11.511.784	11.256.742	11.156.619	11.093.106
Lasten				
Personeelslasten	9.895.528	9.489.548	9.372.989	9.227.658
Afschrijvingen	360.771	316.369	315.064	311.146
Huisvestingslasten	917.715	844.045	852.892	861.419
Overige lasten	776.188	710.955	720.799	728.008
Totaal lasten	11.950.202	11.360.917	11.261.744	11.128.231
Financieel	-4.358	-3.825	-2.875	-2.875
Aanwending bestemmingsreserve	299.416	0	0	0
Resultaat	-143.360	-108.000	-108.000	-38.000

Opmerkingen:

- De voornaamste factor voor wat betreft de inkomsten en de personele lasten zijn de ontwikkelingen in de leerlingenaantallen en de daartoe te nemen maatregelen.
- De schoolgebouwen en -terreinen zijn juridisch, doch niet economisch in eigendom van de Stichting Primair Onderwijs Condor.
- Beleid: de meerjarenbegroting is gebaseerd op handhaving van de huidige personele formatie, rekening houdend met het natuurlijk verloop, exclusief de flexibele schil. In 2021 worden nadere beleidsmaatregelen genomen ten aanzien van de periode 2022-2025, waarbij terugdringen van tijdelijke dienstverbanden en mogelijk (gedwongen) ontslagen, als ook vrijwillige ontslagname in kaart gebracht worden, ter dekking van de jaarbegrotingen.
- De financiële kengetallen geven een degelijk en gezond beeld van de financiële posities van SPO Condor. Zie de bijlagen voor de meerjaren financiële kengetallen.

8.8 Interne risicobeheersings- en controlesystemen

Zoals hiervoor al is aangegeven is het grootste risico de komende jaren voor SPO Condor de krimp in de leerlingenaantallen en de daaraan gekoppelde bekostiging. Binnen de Stichting wordt per school, mede op basis van jaarlijks bijgestelde prognoses en meerjaren onderhoudsplanung en investeringsplan een meerjarenbegroting opgesteld, die deze risico's (per school) in beeld brengt. Bij eventuele boventalligheid op schoolniveau vindt overplaatsing plaats. Bij resterende boventalligheid op stichtingsniveau, na natuurlijk verloop, worden boventalligen in de vaste invallerspools geplaatst. Jaarlijks wordt dit vastgelegd in het bestuursformatieplan.

8.8.1 Interne controle

De budgetbewaking geschiedt in eerste instantie door de directeuren. Zij bewaken vooraf of uitgaven nog passen binnen de begroting. Voor investeringen die de meerjaren investeringsplannen overschrijden moet toestemming vooraf worden gevraagd aan de directeur-bestuurder.

Periodiek worden rapportages opgesteld over het verloop van het resultaat gedurende het jaar ten opzichte van de begroting. Vanaf augustus bevatten deze rapportages tevens een raming van het resultaat tot en met einde van het boekjaar. Deze rapportages worden op schoolniveau besproken met de directeur-bestuurder. Rapportages op stichtingsniveau zijn een vast agenda-onderdeel van de Raad van Toezicht.

Daarnaast wordt de informatie uit deze overzichten gebruikt om afwijkingen te signaleren en om tijdig te kunnen ingrijpen. De huisaccountant heeft tevens tijdens de controle oog voor eventuele risico's. Deze worden gerapporteerd en indien mogelijk wordt hierop actie ondernomen.

8.8.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

Risico		Acties / Bevindingen
a.	Afname van het aantal leerlingen	Krimp personeelsbestand en beheersing overige kosten, conform de (meerjaren-) begroting.
b.	Kostenremanentie <i>Kosten dalen niet evenredig met de daling van de leerlingenaantallen</i>	Aanscherpen managementrapportages en kostenbeheersing in de begrotingen.
c.	Onderhoud Aanstaande regelgeving (componenten-methode) inzake het aanhouden van een onderhoudsvoorziening	Het exacte bedrag van de extra dotatie aan de voorziening is nog niet bekend; naar verwachting zal dit voor SPO Condor € 700K bedragen. De in de kadernota gestelde kaders behoeven dan aanpassingen vanwege verschuiving tussen vermogensposities.
d.	Vermogenstoets	De vermogenstoets, zoals deze naar verwachting zal worden ingevoerd geeft een bovenmatig eigen vermogen aan. Naar verwachting wordt dit gecompenseerd door regelgeving inzake de onderhoudsvoorziening (zie c.)
e.	Lerarentekort - Fysiek lerarentekort - Niet-reguliere loonstijging	- Inmiddels is een subsidie geworven om in regionaal verband dit tekort op te lossen. - Naar verwachting heeft dit een negatief effect op de GPL.

f. Leermiddelen en licenties	Als gevolg van digitalisering en de monopoliepositie van uitgevers wordt SPO Condor geconfronteerd met een lastenverzwaring in methodische- en licentiekosten	In de huidige bekostigingsmethodieken is het onmogelijk om de materiële instandhouding te financieren met de MI-bekostiging. Vooralsnog hebben de materiële tekorten gevolgen voor de personele formaties.
g. Tijdelijke subsidies Ministerie OC&W	Herbenoemingsverplichtingen en uitkeringslasten.	Van het ministerie zullen - vanwege de onderwijs-achterstanden als gevolg van de coronacrisis - de komende jaren tijdelijke subsidies ontvangen worden, waarvoor personeel aangesteld kan worden. Echter na stop zetten van het subsidie kunnen herbenoemingsverplichtingen en uitkeringslasten ontstaan. Bij aanstelling van personeel moeten deze lasten tot een minimum beperkt worden.
h. Participatiefonds	Uitkeringslasten komen voor 50% voor de schoolbesturen.	Bij wijziging van het reglement van het participatiefonds (uitvoerende organisatie van het UWV) komt 50% van alle uitkeringskosten voor rekening van het bestuur. Bij (de duur van) de aanstelling hier zoveel mogelijk rekening mee houden om dit te voorkomen.
i. Nieuwe bekostigingssystematieken	Er zijn herzieningen van deze systematieken te verwachten	Na definitieve besluitvorming zullen de consequenties voor SPO Condor geïnventariseerd worden.
j. Wet- en regelgeving		Toekomstige wijzigingen van huidige wet- en regelgeving veroorzaken afwijkingen tussen begrotingen en realisaties en zijn daarmee een uiterst lastig te beheersen risico.
k. Leegstand	Vanwege de daling van leerlingenaantallen is er leegstand van lokalen te verwachten	Leegstaande lokalen worden voor zover mogelijk verhuurd.
l. Investerings	In het kader van krimp impliceren investeringen lange termijn risico's voor het procentuele aandeel van de afschrijvingslasten in de exploitatie	De systematiek van de investeringsbegroting wordt verfijnd, waarbij de basiskwaliteitsvoorziening (op niveau houden van leermiddelen en leeromgeving) uitgangspunt is.

Coronacrisis

Voorzover nu, bij opstelling van dit verslag bekend en te overzien is, zal het huidige verloop van de coronacrisis voor SPO Condor (nog) niet leiden tot verstrekende (personele en materiële) gevolgen. Maar het blijft ongewis. SPO Condor verwacht extra kosten te moeten maken om haar scholen 'overeind' te houden voor de uitvoering van het onderwijs.

8.8.3 Ziekteverzuim

SPO Condor blijft activiteiten ondernemen om het ziekteverzuim tot een minimum te beperken. Hierover is overleg met het vervangingsfonds en de arbodienst.

8.8.4 Onderhoud

Er is nieuwe regelgeving te verwachten aangaande het aanhouden van een voorziening voor groot onderhoud. Met name de wijze van doteren aan zo'n voorziening staat ter discussie. Met ingang van 2021 zal er een werkwijze gehanteerd moeten worden die aansluit bij de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. SPO Condor heeft in 2018 en 2019 de onderhoudsplannen geactualiseerd en zal naar aanleiding van de nieuwe regelgeving een visie ontwikkelen op het gewenste dotatiebeleid voor de komende jaren (2022 e.v.).

9 Doelmatigheid

SPO Condor neemt in het beleid voortdurend de rechtmatigheid, doelmatigheid, effectiviteit en efficiency als bepalende factoren in overweging en daartoe worden toetsingscriteria geformuleerd. Meer specifiek hanteert SPO Condor de volgende instrumenten:

- **Kadernota**

In 2018 heeft SPO Condor een kadernota opgesteld: zie § 8.7.4. Voor een periode van vijf jaren wordt deze nota gehanteerd bij de begrotingsopstellingen en de verantwoordingen in de jaarverslaglegging.

- **Personeel**

Tijdens de bilaterale overleggen, formatiebesprekingen, MT-vergaderingen en studiedagen komen diverse aspecten van HRM aan de orde als ook de kwaliteit van het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. Zie hoofdstuk 4 voor het personele beleid in dezen. De afstemming tussen financiën en opbrengsten zullen (nog) meer aandacht krijgen.

- **ICT/OLP**

De verbinding tussen onderwijskwaliteit en de inzet van ICT en leermiddelen is voortdurend in ontwikkeling. De financiering van de digitalisering van het onderwijs blijft achter in de bekostiging. Derhalve is het noodzakelijk om de relatie tussen digitalisering en opbrengsten goed in kaart te brengen.

- **Onderhoud**

In 2018 is een gedetailleerde onderhoudsbegroting opgesteld voor de komende twintig jaren op basis van een inventarisatie van de kwaliteit van de schoolpanden. Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt hierbij. De wijze van aanhouden van een voorziening voor onderhoud staat ter discussie: zie § 8.8.4.

- **Passend Onderwijs**

SPO Condor werkt in 2020 verder aan een meer gedetailleerde vertaalslag van financiën naar leerlingondersteuning. Zo worden onder andere de kosten van verwijzing naar SBO en SO afgezet tegen de opbrengsten van ondersteuning in de groep in het regulier onderwijs.

- **Benchmarking**

SPO Condor ontvangt als lid van de Mosa-coöperatie (zie § 2.4) de benchmarkdata van de aangesloten besturen. In de beleidsoverwegingen laat SPO Condor zich in een aantal gevallen leiden door deze data. Ook van Van Ree Accountants ontvangt SPO Condor jaarlijks een benchmarkrapport waarin SPO Condor wordt vergeleken met alle besturen die klant zijn bij Van Ree.

10 Financiële kengetallen 2020

- *Solvabiliteit*
De solvabiliteit 1 bedraagt ultimo 2020 53,1%. Voor SPO Condor ligt de streefwaarde tussen 25% en 35%. De solvabiliteit 2, waarvoor de streefwaarde ligt tussen 40% en 50%, is 70,3% ultimo 2020. De huidige solvabiliteit is daarmee meer dan voldoende.
- *Liquiditeit*
De liquiditeit van de stichting ultimo 2020 bedraagt 230,0%. Als ondergrens voor de liquiditeit hanteert SPO Condor de norm van 100% waarmee de liquiditeit einde verslagjaar ruimschoots voldoende is.
- *Weerstandsvermogen*
Het weerstandsvermogen 1 bedraagt ultimo 2020 24,2% en ligt daarmee onder de streefwaarde. Het weerstandsvermogen 2 bedraagt 9,7% en ligt eveneens onder de streefwaarde maar herstelt zich in de toekomst. Nadat de regelgeving inzake de onderhoudsvoorziening en de vermogenstoets definitief bekend zijn zal SPO Condor de gehanteerde streefwaarden herzien.
- *Kapitalisatiefactor*
Het weerstandsvermogen wordt ook wel weergegeven door de kapitalisatiefactor. Daarbij wordt het balanstotaal minus de boekwaarde van gebouwen gedeeld door de totale baten. Voor SPO Condor bedraagt deze ratio 45,7% ultimo 2020; de streefwaarde ligt tussen 30% en 35%.
- *Rentabiliteit*
De rentabiliteit over 2020 bedraagt -3,9%. Dit getal is berekend exclusief de aanwending van de bestemmingsreserve; inclusief de bestemmingsreserve bedraagt de rentabiliteit -1,2%. Deze rentabiliteit ligt onder de streefwaarde vanwege onttrekkingen aan de reserves. De in de meerjaren begrotingen berekende exploitaties zijn sluitend, exclusief de onttrekkingen.

11 Treasuryverslag

Het beleid is erop gericht om het vermogen van de stichting zoveel mogelijk waardevast te houden; aangroei zoveel mogelijk en tenminste gelijk aan de inflatie. Jaarlijks wordt gekeken naar de mogelijkheden van beleggen van het vrije vermogen.

Per ultimo 2020 houdt SPO Condor geen beleggingen aan. Jaarlijks uitgebreid overleg met adviseurs van de Rabobank resulteert vooralsnog in het niet (opnieuw) beleggen of belenen van de vrije liquiditeiten.

Beek-Ubbergen, april 2021

drs. ing. H.H.J. Manders
directeur-bestuurder

12 Jaarrekening 2020

A Grondslagen van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf de maand volgend op de maand van investeren. Investeringskosten onder de € 1.000 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur.

Het bestuurskantoor is gevestigd Lindestraat 25 te 6573 XA Beek-Ubbergen.

Kosten van periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen. Als gevolg van de overheveling van de verplichtingen voor buitenonderhoud van de Gemeente naar het schoolbestuur is in 2015 begonnen met de vorming van een voorziening groot onderhoud. In deze voorziening zijn in 2015 de middelen gestort die van de Gemeente en OCW ontvangen zijn voor groot onderhoud.

Financiële vaste activa

De effecten (beleggingsportefeuille) worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde op balansdatum. De marktwaarde is een presentatie van de geamortiseerde kostprijs. Bij obligaties wordt als ondergrens de nominale waarde gehanteerd. De hier opgenomen effecten hebben een looptijd van langer dan een jaar. Effecten die binnen het tijdbestek van een jaar worden afgelost zijn opgenomen onder de vlottende activa.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening onderhoud

Ingaande 2015 is de zorgplicht voor buitenonderhoud aan de schoolgebouwen overgeheveld van gemeenten aan schoolbesturen. Gelet op het voorspelde onregelmatige verloop van de uitgaven voor buitenonderhoud door de jaren heen worden met ingang van 2015 de onderhoudsuitgaven voor buitenonderhoud geëgaliseerd via een onderhoudsvoorziening. De dotatie aan deze voorziening in het eerste jaar vindt plaats op basis van de normbedragen in de Rijkvergoeding voor onderhoud. Het normbedrag wordt ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2020 als beste schatting beschouwd voor de gemiddelde kosten van buitenonderhoud in de komende jaren. De werkelijke kosten voor buitenonderhoud zijn in zijn geheel ten laste van de voorziening gebracht.

Inzake de verplichting conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) om bij de vorming van de voorziening onderhoud uit te gaan van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per gebouw én per onderhoudscomponent tussen de momenten van het uitvoeren van het groot onderhoud (onderhoudscyclus), maakt SPO Condor in 2020 nog gebruik van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Uitgangspunt voor de berekening van de opbouw van de voorziening is het vaste bedrag van € 1.050 per FTE per ultimo van het jaar.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeenten of provincie. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Afschrijvingen

Afschrijfpercentages activa	Percentage
Gebouwen	2,50%
Meubilair	5,00%
Leermiddelen	12,50%
Inventaris en apparatuur	10,00%
ICT-apparatuur	20,00%

Pensioenverplichtingen

Stichting Primair Onderwijs Condor heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Primair Onderwijs Condor.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand per 31 december 2020 is de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds 93,2 % (bron: website www.abp.nl, d.d. 26-01-2021). De beleidsdekkingsgraad bedraagt in 2020 87,6 %. Gedurende het kalenderjaar 2020 is een gemiddelde dekkingsgraad behaald van 87,6 %. Stichting Primair Onderwijs Condor heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Primair Onderwijs Condor heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

B Balans (na resultaatbestemming)

Balans		
	31-12-2020	31-12-2019
Activa	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	1.729.176	1.724.624
Financiële vaste activa	0	55.656
	1.729.176	1.780.280
Vlottende activa		
Vorderingen	725.088	776.233
Effecten	0	0
Liquide middelen	2.982.647	2.864.681
	3.707.735	3.640.914
Totaal activa	5.436.911	5.421.194

Balans		
	31-12-2020	31-12-2019
Passiva	€	€
Eigen vermogen	2.885.729	3.328.505
Voorzieningen	938.785	843.117
Kortlopende schulden	1.612.397	1.249.572
Totaal passiva	5.436.911	5.421.194

C Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten over 2020			
	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen	11.252.298	10.877.144	11.143.398
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	46.692	44.400	48.712
Overige baten	212.794	205.594	237.061
Totaal baten	11.511.784	11.127.138	11.429.171
Lasten			
Personeelslasten	9.895.528	9.374.807	9.571.704
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	360.771	374.266	404.503
Huisvestingslasten	917.715	812.931	878.851
Overige lasten	776.188	711.259	737.192
Totaal lasten	11.950.202	11.273.263	11.592.250
Saldo baten en lasten	-438.418	-146.125	-163.079
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-1.680	200	187
Rentelasten en soortgelijke kosten	-2.678	-3.075	-2.861
Resultaat	-442.776	-149.000	-165.753
Terug te betalen bekostiging 2019 in 2020	24.416	0	-24.416
Ontvangen baten CAO-compensatie; kosten in 2020	275.000	0	-275.000
Resultaat zonder CAO-effecten	-143.360	-149.000	-465.169

D Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht		
	2020	2019
	€	€
<i>Kasstromen uit operationele activiteiten</i>		
Saldo baten en lasten	-438.418	-163.079
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>		
Aanpassingen voor afschrijvingen	360.771	404.503
Toename van voorzieningen	95.668	133.052
Totaal aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat	456.439	537.555
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Toename/Afname van kortlopende vorderingen	51.145	-73.342
Toename van kortlopende schulden	362.825	328.261
Totaal veranderingen in werkkapitaal:	413.970	254.919
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	431.991	629.395
Ontvangen interest	-1.680	187
Betaalde interest	-2.678	-2.861
Kasstroom uit operationele activiteiten	-4.358	-2.674
<i>Kasstromen uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-365.323	-170.195
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Afname/Toename overige financiële vaste activa	55.656	-31.952
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-309.667	-202.147
Toename van liquide middelen	117.966	424.574
Eindstand liquide middelen	2.982.647	2.864.681
Beginstand liquide middelen	2.864.681	2.440.107
Toename van liquide middelen	117.966	424.574

E Toelichting bij de balans

Materiële vaste activa	Gebouwen & terreinen	Meubilair	Leermiddelen (PO)	ICT en apparatuur	Totaal
Stand begin periode	€	€	€	€	€
Verkrijgingswaarde	349.980	1.214.241	583.382	1.288.604	3.436.207
Cumulatieve afschrijving	-168.198	-538.513	-344.317	-660.555	-1.711.583
Materiële vaste activa begin periode	181.782	675.728	239.065	628.049	1.724.624
Verloop gedurende periode					
Investeringsen	0	148.982	24.797	191.544	365.323
Desinvesteringen	0	-83.952	-56.857	-175.152	-315.961
Afschrijvingen	-6.690	-70.186	-59.514	-224.381	-360.771
Afschrijving desinvesteringen	0	83.952	56.857	175.152	315.961
Mutatie gedurende periode	-6.690	78.796	-34.717	-32.837	4.552
Stand einde periode					
Verkrijgingswaarde	349.980	1.279.271	551.322	1.304.996	3.485.569
Cumulatieve afschrijvingen	-174.888	-524.747	-346.974	-709.784	-1.756.393
Materiële vaste activa einde periode	175.092	754.524	204.348	595.212	1.729.176
Afschrijvingspercentage	2,5 %	5 %	12,5 %	10 % - 20 %	

Per 01-01-2020 volledig afgeschreven activa welke niet meer in gebruik zijn in 2020 zijn als desinvestering afgeboekt.

Financiële vaste activa	Balans waarde 31-12-2019	Mutatie	Resultaat 2020	Balans waarde 31-12-2020
	€	€	€	€
Vordering UWV	55.656	-55.656	0	0
Totaal financiële vaste activa	55.656	-55.656	0	0

Vlottende activa

Vorderingen	31-12-2020	31-12-2019
<i>Vorderingen</i>	€	€
Debiteuren	54.825	77.361
Ministerie OC en W (betaalritme lumpsum)	505.680	476.690
Huisvesting De Komeet	14.253	15.328
Stromenland Passend Onderwijs	0	37.648
Project Groener schoolplein	0	33.567
Condor college	4.845	0
Nog te ontvangen bedragen	21.769	13.912
Subtotaal vorderingen	601.372	654.506
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	123.716	121.727
Overlopende activa	123.716	121.727
Totaal vorderingen	725.088	776.233

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. Het vormen van een voorziening wegens oninbaarheid is niet nodig.

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Bestuursrekeningen	2.783.750	2.660.598
School inzake-bankrekeningen	198.868	204.001
Kassen	29	82
Totaal liquide middelen	2.982.647	2.864.681

De liquide middelen opgenomen onder de bestuursrekeningen staan volledig ter vrije beschikking van Stichting Primair Onderwijs Condor.

Eigen vermogen	31-12-2019	Resultaat	Overige	31-12-2020
	€	€	€	€
Algemene reserve	3.029.089	-143.360	0	2.885.729
Bestemmingsreserve personeel	299.416	-299.416	0	0
Totaal eigen vermogen	3.328.505	-442.776	0	2.885.729

Het resultaat over 2020 wordt bestemd zoals hierboven weergegeven.

Voorzieningen	31-12-2019	Dotaties	Onttrekkingen	31-12-2020
	€	€	€	€
Voorziening onderhoud	670.567	158.568	-97.997	731.138
Voorziening jubilea	138.435	11.436	-14.900	134.971
Voorziening DIOM	34.115	38.561	0	72.676
Totaal voorzieningen	843.117	208.565	-112.897	938.785

Voorziening onderhoud	
	€
Begin van de periode	670.567
Dotaties	158.568
Onttrekkingen	-97.997
Einde van de periode	731.138
Kortlopend deel < 1 jaar	135.000
Langlopend deel > 1 jaar	596.138

De voorziening onderhoud is in gebruik ter egalisatie van onderhoudskosten in de loop der jaren.

Voorziening jubilea	
	€
Begin van de periode	138.435
Dotaties	11.436
Onttrekkingen	-14.900
Einde van de periode	134.971
Kortlopend deel < 1 jaar	15.000
Langlopend deel > 1 jaar	119.971

De voorziening jubilea betreft de verplichtingen aan personeel uit hoofde van jubilea.

Voorziening DIOM	
	€
Begin van de periode	34.115
Dotaties	38.561
Onttrekkingen	0
Einde van de periode	72.676
Kortlopend deel < 1 jaar	0
Langlopend deel > 1 jaar	72.676

De voorziening DIOM betreft de verplichtingen aan personeel uitgespaarde DIOM rechten.

Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
<i>Kortlopende schulden</i>	€	€
Crediteuren	113.631	81.905
Belastingen en sociale premies	408.213	402.022
Schulden terzake van pensioenen	129.100	127.719
Lonen en salarissen	5.495	3.624
Nog te betalen vakantie-uitkering	306.431	301.883
Passend onderwijs	0	18.361
Energie	15.657	17.657
Accountant	9.765	5.765
Oosterpoort	74.532	11.144
Vandalisme	0	2.481
Bankkosten	648	430
Uitgestelde kosten ivm Corona	30.695	0
Mosagroep afrekening 2019	19.332	0
Nog te betalen bedragen	7.238	1.962
Kortlopende schulden exclusief overlopende passiva sub totaal	1.120.737	974.953
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen bedragen overige	8.515	9.526
Tussenrekening TSO	12.019	0
Nog te besteden projectsubsidies	471.126	265.093
Overlopende passiva	491.660	274.619
Totaal kortlopende schulden	1.612.397	1.249.572

F Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huur

De huurovereenkomst van het bestuurskantoor is destijds aangegaan voor de duur van vijf jaar, ingaande op 1 oktober 2012 en lopende tot en met 30 september 2017. Deze overeenkomst is vervolgens stilzwijgend voor een aansluitende perioden van telkens vijf jaar, met een opzegtermijn van één jaar verlengd. De huidige huurtermijn loopt derhalve tot 30 september 2022. De huur bedraagt op jaarbasis circa € 19.000.

G Model E Verbonden partijen

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag 01-01-2020 t/m 31-12-2020				
Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Deelname-percentage
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Stroomland	Stichting	Nijmegen	4	
Coöperatieve Mosagroep U.A.	Coöperatie	Cuijk	4	8,02
CPV Ingenium U.A.	Coöperatie	Cuijk	4	6,99

H Toelichting op staat van baten en lasten

In onderstaande opstellingen treft u een vergelijking tussen het in 2020 gerealiseerde resultaat en de begroting, en het resultaat van 2019. De begroting 2020 is door de bevoegd gezag vastgesteld in haar vergadering van 11-12-2019.

Rijksbijdragen	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
<i>Rijksbijdragen OCW/EZ</i>	€	€	€
Personele lumpsum	7.210.510	6.852.932	7.255.581
Vergoeding OCW achterstandsmiddelen	8.256	10.315	4.229
Materiële instandhouding	1.444.002	1.444.072	1.445.521
Prestatiebox	357.481	346.049	352.018
P&A budget	1.672.812	1.617.763	1.579.337
Overige bijdrage ministerie	-638	0	13.725
Bekostiging impulsgebieden	0	0	2.377
Subsidie studieverlof	0	0	11.186
<i>Rijksbijdragen OCW/EZ</i>	10.692.423	10.271.131	10.663.974
<i>Overige geoormerkte subsidies</i>	104.580	75.000	0
<i>Overige subsidies OCW/EZ</i>	104.580	75.000	0
<i>Doorbetalingen Rijksbijdragen</i>	455.295	531.013	479.424
<i>Inkomenoverdracht rijksbijdragen</i>	455.295	531.013	479.424
Rijksbijdragen	11.252.298	10.877.144	11.143.398

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Vergoeding gymzalen	34.017	44.400	47.092
Vergoedingen gemeente	11.175	0	0
Vergoeding schoolzwemmen	1.500	0	1.620
Overheidsbijdragen en -subsidies	46.692	44.400	48.712

Overige baten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
<i>Opbrengst verhuur</i>			
Baten verhuur medegebruik	74.714	77.324	74.122
Opbrengst verhuur	74.714	77.324	74.122
<i>Detachering personeel</i>			
Detacheringen inkomsten	95.657	105.910	85.885
Detachering personeel	95.657	105.910	85.885
<i>Sponsoring</i>			
Sponsoring	517	0	4.146
Sponsoring	517	0	4.146
<i>Ouderbijdragen</i>			
Bijdrage ouders	6.101	15.705	26.713
Ouderbijdragen	6.101	15.705	26.713
<i>Overige</i>			
Overige personele baten	28.563	2.250	42.861
Overige baten	7.242	4.405	3.334
Overige	35.805	6.655	46.195
Overige baten	212.794	205.594	237.061

Personeelslasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
<i>Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</i>	€	€	€
<i>Lonen en salarissen</i>			
Lonen en salarissen	6.660.694	9.182.125	6.371.303
Salariskosten tlv vervangingsfonds	661.568	0	447.277
Lonen en salarissen	7.322.262	9.182.125	6.818.580
<i>Sociale lasten</i>			
Sociale lasten	1.045.728	0	993.056
Sociale lasten	1.045.728	0	993.056
<i>Premies Participatiefonds</i>			
Premies Participatiefonds	277.348	0	254.411
Premies Participatiefonds	277.348	0	254.411
<i>Premies Vervangingsfonds</i>			
Premie vervangingsfonds	9.086	0	14.040
Premies Vervangingsfonds	9.086	0	14.040
<i>Pensioenlasten</i>			
Pensioenlasten	1.113.528	0	1.126.398
Pensioenlasten	1.113.528	0	1.126.398
Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	9.767.952	9.182.125	9.206.485
<i>Overige personele lasten</i>			
<i>Dotaties personele voorzieningen</i>			
Dotatie voorziening DIOM	38.561	0	34.115
Dotatie voorziening jubilea	11.436	16.872	22.970
Dotaties personele voorzieningen	49.997	16.872	57.085
<i>Lasten personeel niet in loondienst</i>			
Kosten inleen personeel	95.557	144.485	160.164
Kosten inleen VP	128.945	0	138.869
Lasten personeel niet in loondienst	224.502	144.485	299.033
<i>Overige</i>			
Scholingskosten/nascholing	82.947	123.625	181.120
Kosten arbodienst en BGZ	21.812	13.000	17.148
Reis-en verblijfskosten	16.858	13.750	18.775
Vrijwilligersvergoeding	12.580	11.550	10.267
Overige personeelskosten	27.971	79.000	36.964
Kantine kosten	22.279	22.900	25.021
Wervingskosten personeel	3.864	2.500	2.166
Overige	188.311	266.325	291.461
Overige personele lasten	462.810	427.682	647.579

Personeelslasten (vervolg)	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
<i>Ontvangen vergoedingen</i>	€	€	€
Vergoedingen uit het Vervangingsfonds	-261.682	-150.000	-204.310
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	-73.552	-85.000	-78.050
Ontvangen vergoedingen	-335.234	-235.000	-282.360
Personeelslasten	9.895.528	9.374.807	9.571.704

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Gebouwen en terreinen	6.690	6.690	6.691
Meubilair	70.186	77.740	81.805
Afschrijvingskosten ICT en apparatuur	189.632	183.046	206.894
Onderwijsleerpakket	59.514	72.429	74.055
Machines	8.791	8.792	8.791
Inventaris en apparatuur	25.958	25.569	26.267
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	360.771	374.266	404.503

Huisvestingslasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Huur/medegebruik	65.074	28.920	28.690
Huur sportaccomodaties	41.950	53.030	44.360
Dotatie voorziening groot onderhoud	158.568	158.568	161.624
Binnenonderhoud gebouwen	84.759	111.454	88.398
Onderhoud wensen	7.181	7.862	5.002
Onderhoud contracten	28.614	0	39.536
Onderhoud nieuwe voorzieningen	14.786	0	11.477
Beveiliging	3.351	600	9.756
Klein onderhoud / Inventaris	15.541	6.400	27.326
Tuinonderhoud	11.580	0	14.981
Schoonmaakkosten	240.788	244.417	238.205
Overige schoonmaakkosten	58.793	31.900	34.038
Energie en Water	159.372	146.182	146.269
Heffingen	27.358	23.598	29.189
Huisvestingslasten	917.715	812.931	878.851

Overige lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
<i>Administratie- en beheerslasten</i>	€	€	€
Kosten administratie	122.699	125.000	105.775
Accountantskosten	14.013	14.000	10.369
Bestuurskosten	100	750	287
Advieskosten	3.853	0	3.388
Administratie- en beheerslasten	140.665	139.750	119.819
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud ICT en automatisering	48.268	68.000	79.200
Onderhoud ICT en automatisering	48.268	68.000	79.200
<i>Leer- en hulpmiddelen</i>			
Jeelo-activiteiten	21.504	28.800	25.996
Leermiddelen / verbruiksmateriaal	153.680	181.500	171.082
Kosten passend onderwijs	0	0	643
Kangoeroeklas-Plusklas	0	1.500	386
Mediatheek/bibliotheek	14.097	7.063	6.027
Licentiekosten onderwijs	142.144	122.000	150.920
Kopieerkosten	33.445	36.350	36.143
Leermiddelen / verbruiksmateriaal	364.870	377.213	391.197
<i>Overige</i>			
Kosten MR/OR	3.184	7.450	7.562
Verzekeringen	6.032	8.000	7.198
Culturele vorming	18.598	14.700	25.873
Telefoonkosten	6.476	12.036	7.981
Abonnementen/lidmaatschappen	29.814	24.050	28.452
Drukwerk	7.558	5.200	6.884
Schoolreis en sportdagen, vieringen	8.826	7.600	18.804
Schoolkamp	4.782	16.035	13.131
Testen en toetsen	7.393	13.400	10.685
Overige school-activiteiten	1.000	1.000	0
Kantoorbenodigdheden	1.358	3.650	2.258
Representatiekosten	10.742	9.225	11.430
Kosten projecten	106.616	0	0
Overige kosten onderwijs	10.006	3.950	6.718
Telefoonkosten	222.385	126.296	146.976
Overige lasten	776.188	711.259	737.192

De accountantshonoraria zijn vermeld in onderstaand overzicht.

Accountantshonoraria	Realisatie 2020	Realisatie 2019
	€	€
Onderzoek van de jaarrekening	14.013	10.369
Andere controleopdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controle diensten	0	0
Accountantshonoraria	14.013	10.369

Financiële baten en Lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-1.680	200	187
Rentelasten en soortgelijke kosten	-2.678	-3.075	-2.861
Financiële baten en Lasten	-4.358	-2.875	-2.674

I Model G Verantwoording subsidies

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule, beknopt gespecificeerd 01-01-2020 t/m 31-12-2020					
Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?
			€	€	
Inhaalprogramma	IOP-40814-PO	02-07-2020	190.800	190.800	nee
Regionale aanpak lerarentekort	RAL19039	13-09-2019	210.411	210.411	nee
Totaal			401.211	401.211	

J WNT verantwoording 2020 SPO Condor

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op Condor. Het voor Condor toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 143.000 (Bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C).

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	2
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	7

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	H.H.J. Manders
Functiegegevens	Algemeen directeur/ Directeur-bestuurder *)
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 107.220
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.484
<i>Subtotaal</i>	€ 125.704
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 143.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 125.704

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Gegevens 2019	
Aanvang en einde functieervulling in 2019	01/01-31/12
Deeltijdfactor 2019 (in fte)	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 93.029
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.248
<i>Subtotaal</i>	€ 110.277
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 138.000
Totale bezoldiging 2019	€ 110.277

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
J. Peters	Voorzitter raad van toezicht
S. Stommels	Vice-voorzitter raad van toezicht
H. Vanwesenbeek	Lid raad van toezicht
S. van Megen	Lid raad van toezicht

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

K Ondertekening

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening.

De Directeur-bestuurder van Stichting Primair Onderwijs Condor heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld in de vergadering van 19-4-2021.

De raad van toezicht van Stichting Primair Onderwijs Condor heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld in de vergadering van 19-4-2021.

Ondertekening door de Directeur-bestuurder en de leden van de raad van toezicht.

Ten blijke van de vaststelling en goedkeuring is de jaarrekening ingevolge artikel 19 lid 7 van de statuten ondertekend door Directeur-bestuurder en de leden van de raad van toezicht.

Directeur-bestuurder:

Was getekend

H.H.J. Manders
Voorzitter College van Bestuur

Raad van toezicht:

Was getekend

J. Peters
Voorzitter raad van toezicht

Was getekend

S. Stommels
Lid raad van toezicht

Was getekend

H. Vanwesenbeek
Lid raad van toezicht

Was getekend

S. van Megen
Lid raad van toezicht

4. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Het saldo van de exploitatie van € -442.776 wordt bestemd zoals hieronder beschreven:

Naam reserve	Bedrag
	€
Algemene reserve	-143.360
Bestemmingsreserve personeel	-299.416
Totaal exploitatieresultaat	-442.776

De algemene reserve na resultaatbestemming bedraagt € 2.885.729 en de bestemmingsreserve personeel € 0.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs te Beek-Ubbergen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2020. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de

Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 26 april 2021

Van Ree Accountants

Was getekend

J. Berkouwer MSc RA

Bijlagen

Bijlage 1

(On-) Betaalde nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder

Raad van Toezicht

Jeroen Peters	- Hoofdopleider en senior onderzoeker bij de Master Advanced Nursing Practice; HAN University Applied Sciences - Secretaris bij Nederlandse Vereniging Medisch Onderwijs - Voorzitter landelijk opleidingsoverleg MANP-opleidingen - Penningmeester International Conference ICN NP/APN
Serge Stommels	- Businesscontroller HAN University Applies Sciences - Conservator LS Collectie Van Abbemuseum - Voorzitter Kunstcommissie Beuningen
Suzanne van Megen	Jurist Royal Smit Transformers B.V.
Hanneke Vanwesenbeek	Trajectbegeleider/Intern Begeleider Sint Maartenschool

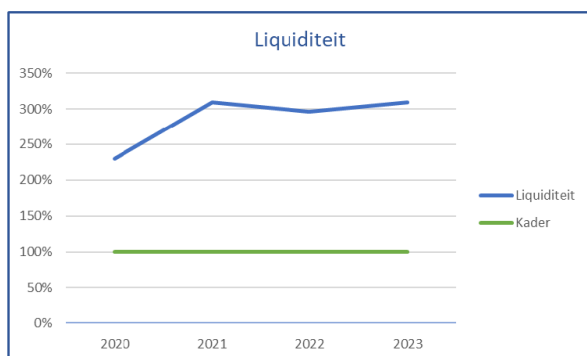
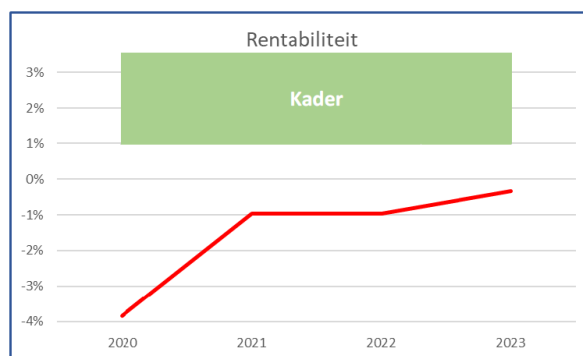
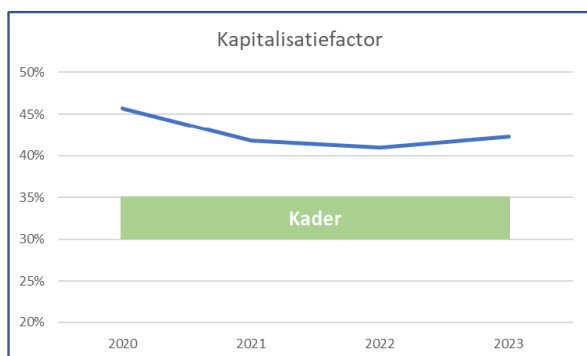
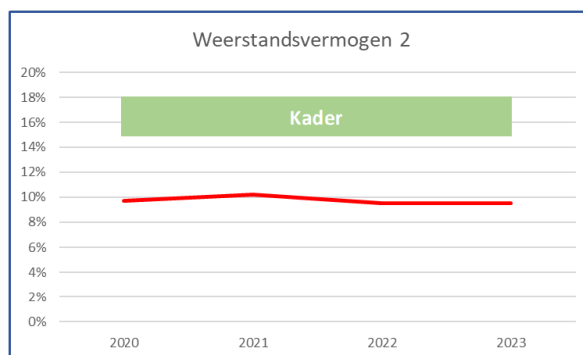
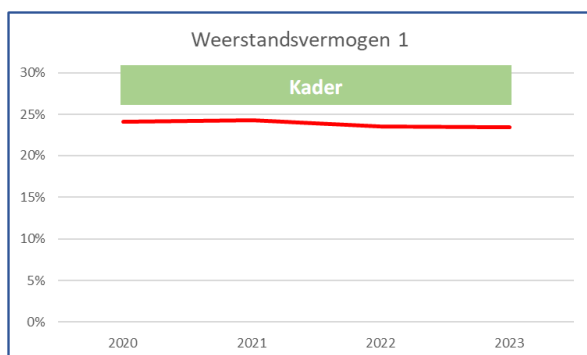
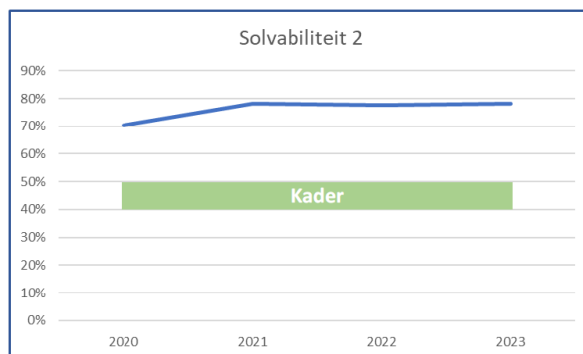
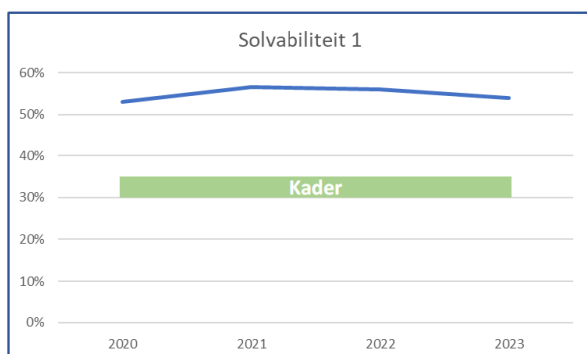
Directeur-bestuurder

Marthijn Manders	- Bestuurder Isendoorn College - Dagelijks bestuur coöperatie Mosagroep

Bijlage 2

1. Kengetallen in beeld

Bij de berekening van de ratio's is het exploitatieresultaat exclusief de aanwending van bestemmingsreserve berekend.

2. Kengetallen

• Aantal leerlingen op 1 oktober, ongewogen

	4-7 jarigen	8<-jarigen	Totalen
2020	830	896	1.726
2021	840	856	1.696
2022	867	822	1.689
2023	833	835	1.668

• Financiële ratio's

	Realisatie 2020	2021	Begroot 2022	2023	KADER SPO Condor	Signalering OC&W
Liquiditeit (current ratio)						
Vlottende activa	229,95%	308,92%	296,66%	309,58%	> 100%	< 75%
Vlottende passiva						
Solvabiliteit 1						
Eigen vermogen x 100%	53,08%	56,66%	56,11%	54,04%	25% - 35%	
Totaal vermogen						
Solvabiliteit 2						
Eigen vermogen + voorzieningen x 100%	70,34%	78,25%	77,58%	78,09%	40% - 50%	< 30%
Totaal vermogen						
Weerstandvermogen 1						
Eigen vermogen	24,15%	24,30%	23,55%	23,50%	26% - 31%	< 5%
Totale jaarlasten						
Weerstandvermogen 2						
Eigen vermogen - Materiële vaste activa	9,68%	10,23%	9,50%	9,51%	15% - 18%	
Totale jaarlasten						
Rentabiliteit (excl. onttrekkingen reserves)						
Bedrijfsresultaat (gewone bedrijfsvoering)	-3,85%	-0,96%	-0,97%	-0,34%	> 1,0%	< -10%
Totale baten						
Kapitalisatiefactor						
Balanstotaal - Boekwaarde gebouwen en terreinen	45,71%	41,81%	40,96%	42,27%	30% - 35%	
Totale baten						

De door SPO Condor in haar financiële - en vermogensbeleid gehanteerd streefwaarden (kaders) van de kengetallen behoeven aanpassing zodra de definitieve regelgeving betreffende het aanhouden van een onderhoudsvoorziening, de vermogenstoets en invoering ervan bekend zijn.

- *Personele en materiële lasten versus totale lasten*

	Realisatie 2020	2021	Begroot 2022	2023
personele lasten totale lasten	82,8%	83,5%	83,2%	82,9%
materiële lasten totale lasten	17,2%	16,5%	16,8%	17,1%

- *Personele lasten per leerling*

	Realisatie 2020	2021	Begroot 2022	2023
	€ 5.733	€ 5.595	€ 5.549	€ 5.532

- *Rijksbijdragen per leerling*

	Realisatie 2020	2021	Begroot 2022	2023
	€ 6.519	€ 6.458	€ 6.424	€ 6.465